

Новини ▶ 7

След изборите:
Симеон Дянков вади списък
на известни бизнесмени -
данъчни длъжници

Новини ▶ 8

Парното ще поскъпне
заради по-високия акциз
на природния газ

Пари

pari.bg

Сряда

12 октомври 2011, брой 192 (5252)

USD/BGN: 1.43737

▼ -0.10%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.36070

▲ +0.10%

Българска народна банка

Sofix: 336.93

▼ -0.05%

Българска фондова борса

BG40: 115.23

▲ +1.60%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

СДЕЛКИТЕ СЪС ЗЕМЯ МИНАВАТ НА ВТОРО НИВО

Все повече агрокомпании, вместо да купуват земя на дребно, придобиват директно цели дружества, които притежават обработваеми площи. Целта е да се улесни комасацията и да се завладеят нови земи за ползване ▶ 12-13

КОЛАЖ ВИХЪР ЛАСКОВ

Тема на деня ▶ 4-5

Кабинетът
ще подкрепи
развитието на
електромобили
в България

Свят ▶ 10

„Тройката“
все пак ще
отпусне
8 млрд.
EUR за
Гърция през
ноември

Корпоративен профил ▶ 20

Metro си
търси нов
изпълнителен
директор

Печеливш
Владимира Янева

Прокуратурата е съгласна с решението на комисията за конфликт на интереси, която оневини председателя на Софийския градски съд Владимир Янева и няма да го атакува пред Софийския административен съд, съобщава "Сега". С това казусът за конфликт на интереси на Янева при сключването на сделки със "Софийски имоти" приключва.

Губещ
Юлия Тимошенко

Бившият премиер на Украйна Юлия Тимошенко беше осъдена от районен съд в Киев на 7 г. затвор за превишаване на правомощията при подписание на газовото споразумение с Русия през 2009 г. С действията си Тимошенко е нанесла зауби на украинската компания "Нафтогаз" от 1.5 млрд. зривни (близо 187 млн. USD).

► Повече подробности на стр. 10

Мнения

► По темата "Дянков: Докато аз съм министър, държавната администрация няма да получава 13-а заплата".

► Работещите в частния сектор загължително трябва да са по-добре от тези в държавния, а не обратното, както е сега. Частният сектор е този, който произвежда и създава блага, а не държавният, и поради тази причина привилегиите на държавните служители трябва да бъдат премахнати.

справедлив

► Докато Дянков е министър, няма да гласувам за ГЕРБ. И призовавам всички държавни и общински служители и пенсионери да гласуват срещу ГЕРБ, а не да ходят за гъби

Бирникъ

pari.bg Топ 3

1 Горчиви дни за сухата паста "Балкан". Производителят на емблематичния десерт може да остане без сградата си заради натрупани дългове към работници и доставчици.

2 Съдебни изпълнители продават заводи за общо 50 млн. лв. Най-скъп е "Локомотивен и вагонен завод" с начална цена 35.7 млн. лв.

3 Дянков: Докато аз съм министър, държавната администрация няма да получава 13-а заплата.

Коментар

Вятърът на поредния провал

Ани Коджаиванова
ani.kodjaivanova@pari.bg

„Измислени“ ли са показанията на свидетелите по делото "Масларова", външни фактори ли им влияят, или госпожата е невинна? Какъвто и да е отговорът, отговорността е в прокуратурата

Делото срещу бившия социален министър Емилия Масларова за длъжностно присвояване на над 11 млн. лв. все повече започва да прилича на холивудска продукция. От онези филми, в които добрите ченгета вкарват "голямата клечка" в съда, но свидетелите по делото един по един започват да се отказват от показанията си. В резултат "голямата клечка" остава без присъда, но в последните сцени нещо се обръква и антагонистът си получава заслуженото. В случая обаче "хепиендът" изглежда все по-малко вероятен. Не само защото това не е филм. Не само защото в реалността нещата са по-сложни. Но и защото в българската реалност нещата са още по-сложни.

Пет месеца, след като един от основните прокурорски свидетели по делото срещу Масларова - Тодор Павлов, се отрече от показанията си, че лично ѝ е носел пачки с пари в черни пликкове, нови показания във вторник тотално досринаха обвинителната теза. Друг свидетел на прокуратурата - Петя Влайкова, категорично отрече във вторник пред съда да е дала "между 40 и 50 пачки с по 20 и 50 лева" на Павлов, както пише в обвинителния акт. Така тя подкрепи изявлението на самия Павлов от началото на май, че твърденията му от разпити в досъдебната фаза са "измислени". Трети свидетел пък помогна за окончателното дискредитиране на Павлов като неблагонадежден, като го обвини в измама.

Когато свидетелите на прокуратурата се провалят така гръмовно, първосигнално в умувете ни се завъртат два сценария: или полицията и прокуратурата са си измисляли показания, или поведението на свидетелите се е променило под въздействието на нещо - може би пари, може би страх. И тъй като събитията се разиграват в съдебната зала, когато делото съвсем скоро неизбежно рухне тотално, в съзнанието на обществото ще остане усещането, че отново съдът е виновен. А нищо чудно и представители на управляващите да допринесат за утвърждаването на това мнение. Не е като да не са го правили.

Нека обаче да изпреварим този сценарий и да зададем въпроса какви ги вършат МВР и прокуратурата. Независимо какво е обяснението за този развой на делото, вината е в тях. Тяжна работа е показани-

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

та на свидетелите да не се оказват "измислени". Също тяхна работа е да не допуснат външни фактори (като страх или пари) да повлияят на свидетелите. И ако не може да го направят, имаме проблем. А може би Емилия Масларова всъщност е съвсем невинна? Тогава пак тяхна е вината, че са си позволили да повдигнат обвинение

с със скалпени доказателства. И вероятно под политически натиск. Реалността съвсем не е холивудски филм. Тъй като обаче негативите най-често подминават прокуратурата, докато някой не се сети да фиксира проблема, остава само да пожелаем на прокурорите да ходят по-често на кино. Току-виж нещо ги вдъхновило. ■

НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: business@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Икономедиа АД

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

ВИЗУАЛЕН РЕДАКТОР И РЕДАКТОР ПРИЛОЖЕНИЯ
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg

Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395846
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
flip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg

Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Ивана ПЕТРОВА - 4395818
ivana.petrova@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395896
plamen.dimitrov@pari.bg
Кина ДРАГНЕВА - 4395875
kina.dragneva@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395871
teodora.mousseva@pari.bg
Златина ДИМИТРОВА - 4395845
zlatina.dimitrova@pari.bg
Владислав РАШКОВ - 4395845
vladislav.rashkov@pari.bg

Илия ТЕМЕЛКОВ - 4395877
ilia.temelkov@pari.bg
Ангел СИМИТЧИЕВ - 4395865
angel.simitchiev@pari.bg

УЕБ РЕДАКТОРИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТООТДЕЛ
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
Емилия КОСТАДИНОВА
Боби ТОШЕВ - 4395879

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ
Мая ПИСАРСКА - 4395882
maia.pisarska@pari.bg

Вихър ЛАСКОВ
Красимира МИТЕВА
Еба КОЙЧЕВА
Светла ИВАНОВА
Стела МИХОВА

РЕКЛАМА
4395872, 4395822, 4395827,
4395847, 4395856
ФАКС: 4395826

АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 4395831, 4395853
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815

ПЕЧАТ:
ПЕЧАТНИЦА СОФИЯ ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

„ Дълговата криза стана системна и рисковете за икономиката рязко се увеличават

► Жан-Клод Трише, председател на ЕЦБ

Число на деня

18 600

► души са поискали удостоверение на български произход от Държавната агенция за българите в чужбина

Избори

Външно министерство призна за грешки с избирателните списъци

Заявленията от български граждани в почетните консулства в чужбина все пак се оказаха недостатъчно за отваряне на избирателни секции

Списъкът с адресите на подалите заявления за гласуване в чужбина българи е бил публикуван по грешка на интернет страницата на Министерството на външните работи (МВНР) и отговорността е на министерството. Това обясни постоянният секретар на МВНР и председател на работната група за организиране на изборите в чужбина Ради Найденов.

Списъкът с над 36 хиляди адреса, имена и други лични данни на българи, живеещи в чужбина, се появи на сайта на ведомството в късния следобед в събота и предизвика възмущение в социалните мрежи. Той бе свален едва сутринта на следващия ден. Според Ради Найденов става дума за техническа грешка.

Разочарование

“Изборният кодекс не предвижда публикуване на адресите на хората, но обработването на голямото количество данни води до това, че стават възможни такива пропуски. Отговорността е наша, признали сме грешката”, посочи Ради Найденов.

Българи, живеещи в чужбина, обаче остават на мнение, че става дума повече за небрежност и непознаване на законите. Те са разочаровани и от факта, че в европейски градове, в които има почетни консулства на България, няма да бъдат създадени избирателни секции, тъй като подадените заявления от български граждани там не са достатъчно на брой. Такива са Хамбург, Магдебург, Дармщат и дори Барселона, където живеят много българи.

Недостатъчен интерес

“Поради реакцията на българските граждани МВНР предложи на ЦИК специално да разгледа тези случаи. За съжаление и в сравнение с минали години в тези градове не са подадени достатъчно заявления, които да

позволят организирането на избирателни секции там”, каза още Ради Найденов.

Той обясни, че е възникнал въпросът дали статутът на почетните консули е равнопоставен на дипломатическите консули в чужбина. “Имаше различни тълкувания. Но е факт, че така или иначе заявленията бяха недостатъчно, за да се организират избирателни секции”, каза той. По данни на външно министерство тази година в Хамбург 63-ма българи са заявили предварително, че искат там да има място за гласуване, в Дармщат - 34 души, а в Магдебург - 28.

Ани Когжаианова

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Грешки

► Поредица от нелепи грешки на ЦИК, МВР и МВНР става причината за все повече критики към органите, ангажирани с организацията на изборите, както от страна на опозицията, така и на граждански организации. ► Разочарованието от липсата на секции в чужбина и гафът със списъ-

ка с адресите на избирателите зад граница бяха предшествани от редица проблеми със самото съставяне на списъците в чужбина. Множество сигнали бяха подадени както от граждани, които не фигурират в тези списъци, въпреки че живеят в чужбина, така и от такива, които живеят в България, но според данните на институциите в послед-

ните 4 месеца са били регистрирани на адреси в чужбина.

► В понеделник се оказа, че “жертва” на такава грешка е дори евродепутатът Антония Първанова. Според ГРАО тя живее във Великобритания, макар самата Първанова да твърди, че никога не е имала адрес там.

► Ситуацията се доизнервя и от закъснялата (и

все още липсваща) разяснителна информационна кампания на ЦИК за начина на гласуване на изборите, закъснялото отпечатване на бюлетините и т.н. ► Отделно стои и въпросът с т.нар. “мъртви души” в списъците, които според различни оценки представляват между 5 и 10% от всички, но засега няма изглед този вечен проблем да бъде решен.

Скандалът със съюза на художниците

Сградата на “Шипка” б все още не била собственост на СБХ

СБХ щеше да награди премиера и министъра на културата срещу голи обещания, които още не са в ход, твърди скулпторът проф. Велислав Минеков

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

“Правителството до ден днешен не се е захванало сериозно с идеята да върне сградата на ул. “Шипка” 6 на СБХ. Става въпрос за една конкретно направена търговия, в която, ако трябва да сме благодарни на някого, то това е на ректора на Софийския университет Иван Илчев.” Това заяви пред журналисти днес проф. Велислав Минеков.

По думите му СБХ е имал намерения да даде отличията на премиера и министъра

на културата срещу “голи обещания, които още не са в ход”. “Искам да видя нотариален акт, че сградата е собственост на СБХ”, добави той.

Позиция

В неделя проф. Минеков разпрати до медиите въз-

мутено протестно писмо срещу решението на СБХ да отличи Борисов и Рашидов като почетни членове на съюза на художниците заради решението на правителството, с което сградата на “Шипка” 6 се предоставя безвъзмездно на организацията. Преди това съдът я

“Основата на проблема е, че сегашната власт подкупва различните общности, след което те й се отблагодаряват с вяност и гласуване на изборите

Проф. Ивайло Дичев, културолог

“Искам да видя нотариален акт, че сградата е собственост на СБХ. Съюзът на българските художници беше спасен от резил

Проф. Велислав Минеков, член на контролния съвет на СБХ

беше присъдил на Софийския университет.

Минеков повтори, че е бил случайно информиран за решението за награждането. По думите му то е било пожелано от Министерството на културата. Той добави, че никога не е било обсъждано в СБХ, а членове

на управителния съвет са били търсени по телефона за одобрение. “Съюзът на българските художници (СБХ) беше спасен от резил, чувствам се победител”, каза още професорът.

Грешен модел

“Даването на сграда е аб-

солютно погрешен начин да се подкрепи българското изобразително изкуство”, коментира проф. Ивайло Дичев. Според него е редно Министерството на културата да предлага проекти, по които да се кандидатства, да дава пари за изложби, за стипендии на млади художници и т.н., а не да раздава земи, сгради и почивни станции.

“Сградата на “Шипка” 6 е изключително грозна и ужасно непригодна за изложби. Не мога да си представя как тези хора могат да се борят за такава сграда, за това блокче. Очевидно става дума за борба за административни сгради, за магазинчетата отдолу, което е много тъжно”, добави културологът. □

Правителството ще подкрепи ра на електромоби в България

Според Трайчо Трайков още през пролетта “Литекс Моторс” ще произвежда български електромоби, от компанията обаче не потвърди новината

“Времената, когато България имаше високоразвит сектор в производството на електромашини, има тенденция да се завърнат. Сега обаче електрокари се заместват от електромоби. България за пореден път изживява желание да се развива в сферата на производство на електроавтомобили”, заяви министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков в рамките на конференцията “Електрически превозни средства като фактор за устойчиво градско развитие”. Преди време и премиерът Борисов каза, че преди сме правили електрокари, а сега ще правим електромоби.

След като Европейският съюз прие стратегия за развиване на незамърсяващи превозни средства, българската държава даде положителни знаци за развитие в тази насока. Според Трайков секторът ще гарантира висока добавена стойност и конкурентоспособност. Той посочи, че България изпитва голям интерес към сектора на електрообилите, като смята, че това ще осигури в градовете по-чиста и защитена околна среда, което пък ще повиши качеството на живот.

Да разлаеш кучетата

Редица медии във вторник цитираха министър Трайков, че от пролетта на 2012 г. заводът “Литекс Моторс” в Ловеч ще разполага с базата и технологията, с която ще може да произвежда първите серийни български електроавтомобили. В допълнение беше подчертано, че правителството ще осигури изграждане на инфраструктура до завода за електроавтомобили поради факта, че това ще е инвестиция клас “А”.

Тъй като подобна новина досега - че “Литекс Моторс” ще произвежда електромоби, не беше публично оповестявана, в “Пари” попита ръководството на компанията относно информацията, посочена от министъра. Изпълнителният директор Илия Терзиев обаче нито потвърди, нито опроверга информацията. Той заяви, че не може да коментира думите на министъра. От МИЕТ пък разпространиха прессъобщение, където Трайков каза, че “от пролетта на следващата година в страната ще има база и технология да се произвеждат първите български електромоби”, но никъде не се споменава името на компанията от Ловеч.

До редакционното приключване на броя информацията остана непотвърдена.

С предистория

През ноември миналата година в “Пари” писа, че китайската компания Great Wall има идея за развиване на такъв бизнес в “Литекс Моторс”. “В момента не можем да дадем повече информация, тъй като сме на първия етап от основното производство, но производството на електромоби при всички положения няма да започне скоро”, беше предишното виждане на компанията в тази насока.

Подкрепа за сектора

Министър Трайков каза още, че държавата се ангажира и в сформирането на междуведомствена работна група, която да подкрепи електроавтомобилната индустрия, както и използването на електромоби от гражданите. Сред мерките за стимулиране на гражданите при използването на електромоби се обмислят облекчения на таксите при първоначална регистрация, възстановяване на ДДС при покупка на електрообил, както и въвеждане на преференциален режим на движение и паркиране. Всичко все още се обсъжда и е само на хартия, не е ясно доколко и кога тези мерки ще бъдат възприети и приложени. По отношение на инфраструктурата за зареждане на електромоби Трайков посочи, че има готови проекти за изграждане на мрежи за зареждане в София, Пловдив и Варна, които най-вероятно ще се финансират от фонд “Козлодуй”.

Владислав Рашков

Трайков предлага

- облекчение на таксите при първоначална регистрация на електрообил
- възстановяване на ДДС при покупка
- въвеждане на преференциален режим на движение и паркиране

развитието

Блиц Робърт Стуси, президент на португалската асоциация "Електрически превозни средства"

Не е достатъчно държавата просто да напише нещо на хартия

Страната ви трябва да привлече производители на електромобили като партньори

► Господин Стуси, какъв според вас е потенциалът на България да развие сектора на електроавтомобилите в България и има ли нужда от законодателната инициатива за това?

- От това, което чух от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, смятам, че има ясни заявления за развиването на електромобилния пазар в страната ви. Но не е достатъчно държавните представители да си мислят, че нещо ще се случи само защото е написано на хартия. Също така е впечатляващо, че се правят усилия и вече има резултати в подобряването на инфраструктурата.

Все пак е трудно да се каже какъв е потенциалът и как ще потръгне този сектор в реално време. Според много хора например въпросът със зареждането на акумулаторите на колите трябва да се осъществява вкъщи. И ако това е така, тогава няма нужда от регулация и всичко е в твои ръце - на потребителите, на бизнеса. Така че има много работа по преминаването от обявяването на намерения към действия.

► В България секторът автомобилно-производство е слабо представен. Това може ли да бъде пречка за развитието и на електромобилите?

- Да, но донякъде. Например страната, от която аз идвам - Португалия, също няма производство на коли. Ние имаме само конвейери за производство на коли на чужди компании, но нито една от тях не произвежда електроавтомобили в Португалия. В същото време при нас има много електрически автомобили по улиците.

Така че да нямаш развита автоиндустрия не е причина да нямаш високо присъствие на електроавтомобили. Много важно е да обвържеш производителите на коли със страната, в която те да работят съвместно за развиване на сектора. Португалия беше една от първите страни, която подписа споразумение с Renault-Nissan, и в момента е една от четирите страни, която продължава да работи с тази компания. Те от своя страна гарантираха, че ще подобряват инфраструктурата на определени места, което и сториха.

► Подобряването на инфраструктурата ли трябва да е приоритет?

- За автомобилните производители е много важно да

знаят дали има условия да продават продуктите си. С други думи, дали е развита инфраструктурата. Електромобилите бяха готови за пазара реално преди доста години, но инфраструктурата не беше добре изградена. Съответно пазарът на електроавтомобили много трудно се развиваше. Затова трябва да се направят споразумения между автомобилните производители и държавите, за да може да се развива секторът.

► Смятате ли, че на един малък и не особено платежоспособен пазар като българския би имало интерес към този тип автомобили?

- Първите коли се продават навсякъде в света, независимо че цената е почти двойна на тази на обикновените коли. Те винаги се продават без проблем. Аз си обяснявам този феномен с това, че много хора искат да са сред първите.

След това обаче идва проблемът как тези автомобили ще се разпространят масово, защото тук вече ще се гледа цената. Успоредно

” Има много работа от обявяването на намерения към действия. Все пак е впечатляващо, че се правят усилия за подобряването на инфраструктурата

с това хората са слабо информирани как се захранват тези коли. Затова хората трябва да се информират. Нужни са подобни кампании.

Владислав Рашков

Визитка

► Робърт Стуси е президент на португалската асоциация "Електрически превозни средства", както и на Европейската асоциация за акумулатори, хибриди и горивни клетки за пътни превозни средства.

► Той е и президент на Генералната асамблея на Португалската асоциация за автомобили на природен газ. ► Бивш член е на борда на директорите на Лисабонската енергийна агенция в периода 1998-2003 г.

2 ноември 2011г.
Хотел Шератон, София

2-ра КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

В момент на икономическа нестабилност, когато Управлението на Кредитния Риск е от първостепенна важност за интересите на бизнеса, ICAP Bulgaria предоставя възможност на всички специалисти в тази сфера да се срещнат и да дискутират конкретни практики свързани с техните професионални отговорности.

Конференцията, която се организира под егидата на влязлото в сила значимо споразумение за сътрудничество между ICAP Group и DUN & BRADSTREET (D&B), световен лидер в предоставянето на Бизнес информация ще представи гледните точки на световно известни международни лектори и висши мениджъри, представители на българския бизнес.

Decide with Confidence

Откриване на конференцията:

г-н Евгени Ангелов,
Заместник Министър на Икономиката,
Енергетиката и Туризма

Лектори:

г-н Левон Хампарцумян,
Председател на УС на Асоциацията на банките в България, Главен изпълнителен директор и председател на УС на УниКредит Булбанк
г-жа Пелин Айланган, Вице-президент, Партньорства в Югоизточна Европа и развиващи се пазари, D&B
д-р Михаел Саутер, Управляващ директор на Guardean

Панелни дискусии на теми:

Управление на кредитния риск: Мнение на практикуващите в България
Модерни методи за управление на риска: Факторинг

Генерален спонсор

Спонсори

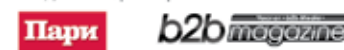
DS-CONCEPT FACTORING

С подкрепата на

Медийни партньори

За повече информация: tel: + 359 2 8014 100,
e-mail: icap@icap.bg, url: www.icap.bg

Според Агенцията по заетостта

Безработните са намалели през септември

По-малкият брой регистрирани в бюрата по труда е заради изтичане на срока за получаване на обезщетение

Броят на регистрираните безработни е намалял през миналия месец според данните на Агенцията по заетостта. В бюрата по труда през септември са регистрирани 309 971 безработни, а равнището на безработица достига 9.4%. Понижението се дължи основно на административното прекратяване на регистрацията на безработни в бюрата по труда заради изтичане на срока за получаване на обезщетение. Друг вариант за административно прекратяване е при извършване на нарушения от страна на регистрирания безработен. Такова може да бъде отказ на предложено работно място или обучение, неспазване на графика за срещи с трудовия посредник или започване на работа без отписване от бюрата по труда. Провинилите се нямат право да се регистрират като безработни за 6 месеца.

Възрастови групи

Основната група безработни съставляват тези над 50-годишна възраст - 36%, а незаети младежи под 29 г. са 19.5%. Мнозинството търсещи работа са без квалификация - 58.1%. Продължително безработните лица с престой на пазара на труда над една година са 37.2%, а безработните с увреждания съставляват 4.4% от пазара на труда, съобщават още от агенцията. Сред регистриралите се в бюрата по труда има и 3191 работещи, 2173 пенсионери и 756 учащи се.

Частният сектор освобождава най-много

От агенцията посочват, че над половината от новорегистрираните безработни, или 16 320 души, са освободени от частния сектор. В зависимост от икономическите дейности най-много продължават да са новорегистрираните безра-

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

ботни в търговията - 4952 души, и в преработващата промишленост - 4624 души. Следват освободените в държавното управление - 1888 души, от хотелиерството и ресторантьорството - 1811 души, от строителството - 1593 души, от сферата на операциите с недвижими имоти - 1402 души, от транспорта и съобщенията - 1347 души,

и от селското стопанство - 939 души.

Нарастват освободените в почти всички икономически дейности, като най-голям ръст се наблюдава в дейностите със сезонен характер - хотелиерството, ресторантьорството и търговията. Намаляване на освобождаваните безработни се отчита в секторите „Производство и разпределение

на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива” и „Строителство”.

Нещо положително

През миналия месец работата са започнали почти 18 хиляди безработни, като от тях специалистите са 42%, без квалификация са 32%, а с работническа професия - 26%. Новоназначените младежи под 29 години са

над 3700.

През септември в бюрата по труда на първичния пазар са обявени 12 896 работни места, което е с 1875 повече от август. Частният сектор е заявил 43.8% от местата в реалната икономика. Най-много са работните места, обявени за административни и спомагателни дейности (21.7%), от преработващата промишленост (19.5%), от

образованието (17.6%) и от търговията (12.9%).

Незаети места

През септември са останали незаети 4539 работни места на първичния трудов пазар. Свободни повече от 1 месец са 1429 работни места, а трайно незаетите (повече от 3 месеца) места са 703. По програми за заетост са заявени 839 работни места.

По схеми за заетост на Оперативната програма „Развитие на човешките ресурси” са обявени общо 2052 места: 1907 от тях са по схема „Развитие”; 97 са по схема „Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване на възможност за стаж” и 48 - по схема „Отново на работа”.

Филип Буров

Кой как мери

► Традиционно има разлика в данните за безработицата на Агенцията по заетостта, на Националния статистически институт и на Общоевропейската статистическа служба Евростат. Причината за разминаването е начинът, по който се изчислява показателят.

► Агенцията по заетостта отчита регистрираните безработни спрямо икономически активното население. НСИ обаче приема за безработни всички, които се обявяват, че активно търсят работа от поне 4 седмици и са готови да започнат да се трудят до 14 дни. Евростат пък взема данни от НСИ и Агенцията по заетостта и ги интерпретира сезонно.

9.4%

► е безработицата през септември, отчете Агенцията по заетостта

53%

► от новорегистрираните в бюрата по труда са били освободени от частния сектор

ЕС пушна нова информационна система за по-бързо издаване на визи

Тя ще използва биометрични данни и ще предотвратява опитите за кражба на самоличност

Нова информационна система за издаване на визи в Европейския съюз функционира от вчера. Тя ще използва биометрични данни като пръстови отпечатащи и цифрови снимки и ще ускори процеса на издаване на визи,

посочват от Европейската комисия. Данните за пръстовите отпечатащи ще се изтриват след 5 години.

Поетапно въвеждане

Системата ще се въвежда поетапно, като първо ще бъдат свързани консулските служби, които се намират в Северна Африка - Алжир, Египет, Либия, Мавритания, Мароко и Тунис. До две години консулските служби на всички страни от Шен-

генското пространство също трябва да бъдат свързани към информационната система.

По-ясно и по-точно

Чужденците, желаещи да посетят ЕС, ще бъдат облекчени при кандидатстването за визи с по-ясни, по-точни, по-прозрачни и по-справедливи правила, каза еврокомисарят по вътрешните работи Сесилия Малмстрьом. По думите ѝ новата система ще позволи визите да бъдат издавани и

контролирани по-ефикасно и сигурно.

Информационната система ще улесни идентифицирането на титулярите на визите и ще спомогне за предотвратяването на кражбите на самоличност и опитите за използване на виза, издадена на друго лице. Системата ще позволява и обмен на данни между държавите от Шенген за визите за краткосрочен престой. □

СНИМКА SHUTTERSTOCK

След изборите

Симеон Дянков вади списък на известни бизнесмени - данъчни длъжници

Финансовият министър отново скастри директора на НАП. Според него проверките на богати хора били неефективни

Финансовият министър Симеон Дянков отново скастри шефа на НАП Крассимир Стефанов. Този път критиките бяха свързани с неефективните проверки на хората с необяснимо богатство. След изборите ще бъдат оповестени имената на известни хора, популярни имена, които дължат пари на бюджета, закани се Дянков. Той уточни, че най-големите данъчни длъжници са от секторите енергетика, зърнения и захарния бизнес. Именно там се източва и най-много ДДС, беше показал преди време анализ на приходната агенция.

Критику

Финансовият министър разкритикува НАП, че не са правили проверки на фирми от различни сектори, но които са свързани с един и същ собственик. Той даде за пример Христо Ковачки. Дянков уточни, че след като той е бил подложен на комплексна проверка, е установено, че дължи на държавата близо 200 млн. лв. „Не са разработвали групи фирми от различни сектори. На въпрос защо сега разбираме, че Ковачки дължи близо 200 млн. лв., отговорът е, че нямаме анализ. Този анализ вече се прави и до края на годината ще излязат и други фигури, за които се знае, че имат собственост, и се вижда, че не биха могли да я придобият”, каза Дянков пред bTV.

Детайлен анализ

Дянков допълни, че заради липсата на по-детайлен анализ не е установено и имуществото на Кирил Рашков и съответно какви данъци дължи той.

„Няма как НАП-Пловдив да види на местно ниво всичките му имоти - виждат къщите, но не и автомобилите, ако са регистрирани другаде, каза Дянков. С тези думи той защити председателката на комисията по бюджет и финанси Менда Стоянова, която между 2001 и 2006 г. беше шеф на НАП-Пловдив. Той допълни, че анализът трябва да се прави в централата на НАП и ако има упрек, той е насочен именно към централното управление. „Трябва да се почне от големите теми, за да съберем някакви данъци”, каза още Дянков.

Личен пример

Освен известни бизнесме-

10

► **до 15% ще се увеличат парите за наука, образование и спорт през 2012 г., обеща Симеон Дянков**

ни масово поп и фолк изпълнители не декларират доходи пред НАП. Последният случай, за който в „24 часа” писа, е, че фолк певицата Ивана дължи над 45 хил. лв. данъци. Освен това тя не се е регистрирала по ДДС. По закон всяко физическо лице или фирма, чиито оборот и доходи са над 50 хил. лв., подлежи задължително на регистрация по ДДС. Васил Найденов, Лили Иванов, а и други популярни лица се оказа, че са в списъка на данъчните длъжници.

За бюджет 2012

Дянков напомни, че проектобюджетът за 2012 г. ще влезе в парламента след изборите. Целта е да няма политически коментари, а дебатите да са по-конструктивни и по същество, обясни преди време министърът. Сега той уточни, че до края на тази седмица рамката на проектобюджета за 2012 г. ще е готова. После ще бъде обсъдена по министерства и в тристранката и до края на октомври ще бъде внесена в парламента, както е по закон, каза още той. Той посочи, че като сума бюджетът ще е същият както през 2011 г., но ще има преразпределение на пари от сектор сигурност към културата. Финансовият министър беше категоричен, че за 2012 г. парите за наука, образование и спорт ще се увеличат с 10-15%. Дянков допълни, че е говорил с Цветанов и Борисов на четири, на шест очи и е обяснил, че „състоянието в Европа се влошава всеки ден и затова трябва да се инвестира повече в секторите, които са бъдещето на българското общество”.

В същото време зам. финансовият министър Владислав Горанов пред БНР е казал, че данъците догодина няма да бъдат променени. Той уточни, че това важи както за преките, така и за косвените. Нов момент ще бъде, той всъщност не е нов, а е график до 2013 г. - минимално увеличение на акцизната ставка на газьола с 15 лв. Това е свързано с достигането на минималните нива в ЕС.

Това е и причината от догодина да се увеличи акцизът за дизела. □

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

„Данъците догодина няма да бъдат променени - както преките, така и косвените. Ще има минимално увеличение на акцизната ставка на газьола с 15 лв. до 2013 г. заради поетите ангажименти към Брюксел

Владислав Горанов,
зам. финансов министър

Мнение

Чуждите инвестиции са най-чувствителният показател за бюджет 2012

► Иван Костов, председател на ДСБ

„Бюджетът за следващата година ще е същият както през 2011 г., но ще има преразпределение на пари от сектор сигурност към културата

Симеон Дянков,
вицепремиер и финансов министър

Доклад на ЕС

България има най-нисък фискален риск в ЦИЕ

► България има най-ниското ниво на фискален риск, едва 0.08 пункта, в Централна и Източна Европа. Това става ясно от доклад на Европейската комисия за фискалния риск в страните от ЕС. В Унгария той е най-висок - 0.82

пункта. Полша и Чехия са под средното ниво за ЕС, съответно с 0.48 и 0.32 пункта. В Румъния този показател е близък до средния за ЕС - 0.54. Люксембург е с отрицателна стойност от 0.05 пункта и е страната от ЕС с най-солидни фискални

позиции. Гърция има най-високото ниво на риск в ЕС - 1.02 пункта, следвана от Италия с 0.88 пункта. ► Показателят за фискалния риск взема под внимание различни индикатори като нивото на дълговете на държавата; дълговете с падеж

до 24 месеца, изразени като процент от брутен вътрешен продукт; имплицитната лихва по държавния дълг и други фактори. Колкото този показател е по-висок, толкова страната има нужда от външно финансиране.

Бюджет 2012 има силни и слаби страни, каза председателят на ДСБ Иван Костов. Според него България е в добро финансово състояние, няма голям дефицит, има нисък ръст на външния дълг и дългосрочна стабилна финансова система. Това са положителните оценки.

Най-чувствителният показател за бюджет 2012 са чуждестранните инвестиции, е становището на ДСБ. Заради кризата се наблюдава сериозен отлив на капитали от страната. Според Костов следващата година ще бъде трудна за състоянието на бюджета. □

От 2012 г.

Парното ще поскъпне заради по-високия акциз на природния газ

Все още обаче не е ясно с колко, защото и от “Булгаргаз” ще искат ново увеличение на цената след Нова година

Увеличението на акциза за метана и природния газ за отопление ще доведе до повишение на цените на топлинната енергия, обяви председателят на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Ангел Семерджиев. Той отказа да коментира с колко би поскъпнало парното от 1 януари, ако новите ставки бъдат одобрени. “Увеличеният акциз ще доведе до поскъпване, това е ефектът по принцип”, коментира Семерджиев. По думите му обаче това трябва първо да се случи и после ще се уточнява с какъв процент може да се увеличи и цената на топлинната енергия. “Става въпрос за данъчна политика и ние сме длъжни да се съобразим с нея, защото това са разходи, които няма как да бъдат избегнати”, обясни неизбежността на поскъпването Ангел Семерджиев. “С толкова, колкото се увеличат акцизите, с толкова ще се отрази и на цените”, коментира председателят на ДКЕВР. “Тези разходи автоматично се включват в крайната цена”, уточни още Семерджиев.

Какво предложи МФ

Намеренията на финансовото министерство са чрез промени в Закона за акцизите и данъчните складове от следващата година да бъде въведен акциз за метана и природния газ за отопление. България е поела ангажимент пред Брюксел плавно да увеличи акцизната ставка за метана и природния газ, така че до 2013 г. да стигне средните нива в ЕС.

Предложението е при

► Става въпрос за данъчна политика и ние сме длъжни да се съобразим с нея, защото това са разходи, които няма как да бъдат избегнати, обясни неизбежността на поскъпването Ангел Семерджиев

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

метана ставката да бъде 1.70 лв. за гигаджаул. Това ще доведе до поскъпване на горивото с около 6-7 стотинки за килограм. Ставката за природния газ, използван за отопление, ще е 20 стотинки за гигаджаул, което ще увеличи цената му с 1 стотинка на литър. Акцизът на природния газ, използван за битови нужди,

ще остане нулев. Промените предвиждат увеличение на акцизните ставки върху газола и керосина с 2.4% - от 615 на 630 лв. за 1000 литра.

Причината за увеличението на акциза на метана и природния газ е свързана с поетите ангажименти на страната ни към Брюксел - плавно да го увеличи.

За топлофикациите

Семерджиев увери, че когато се гледат цените на топлофикациите в началото на следващата година, те ще бъдат променени само в случаите, в които допълнителните разходи са много по-големи, отколкото дружествата биха могли да поемат. Той уточни, че топлофикациите не са предви-

дили подобно увеличение и ако се стигне до него, ще им се отрази зле.

Поскъпване, но с колко

Не само акцизът обаче ще повлияе на новите цени на природния газ от началото на следващата година. Общественният доставчик “Булгаргаз” има основания да по-

иска по-голямо увеличение на цената на горивото от 1 януари, тъй като от октомври то поскъпва едва с 6.67% на фона на исканите от компанията 13.86%. Освен това дружеството има минимален недовзет приход, който по сметки на енергийния регулатор в края на септември беше под 3 млн. лв.

Елина Пулчева

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Наказание

КАТ ще глобява с по 1000 лв. шофьорите, които отказват тест за алкохол

Отказът на шофьорите да се тестват за употреба на алкохол пред КАТ вече ще им струва по 1000 лв. и 18 месеца отнемане на книжката. Това съобщил директорът на КАТ-София Богдан Милчев. Той уточни, че заради вратичка в закона все по-често шофьорите отказват да се подложат на тест за употреба на алкохол.

По думите му при проверени в последните два дни 450 водачи са установени

трима нарушители, които са употребявали алкохол, преди да седнат зад волана.

Богдан Милчев призна, че са повече шофьорите, които са употребили наркотици. “Имаме хора, хванати с наркотици, но имаме проблем, за да започнем да правим операции с наркотици”, каза още Милчев, цитиран от агенция “Фокус”. Той уточни, че в тези случаи това нарушение отива по Наказателния кодекс.

Длъжници “обедняват”, докато съдебните изпълнители ги проверяват

Плащането на всяка справка забавя събирането на информацията, казват съдебните изпълнители

лемите вземания”, допълни Георги Дичев. Обяснението за това е просто. “Тези хора имат добри съветници и знаят как могат да минат между капките”, обясни съдебният изпълнител.

Как е възможно

Тези измами са възможни просто защото съдебните изпълнители от началото на тази година плащат такси за всяка извършена от тях справка, а преди се е плащала само една такса. Например плаща се една такса за получаване на копие от нотариален акт, но ако той е от 7 страници например, трябва да се доплати и той реално се получава по-късно от съдебния изпълнител.

Освен това съдебните изпълнители искат парите за таксите от кредиторите, като след това сумите се добавят към дълга на длъжника. Таксите в различните случаи варират до 100 лв. Размерът им не е проблем, но се бави работата по изпълнителните дела. И докато съдебните изпълнители се мъчат да съберат пълната информация, тя вече може да се окаже неактуална, а хитрите длъжници вече са останали без имоти.

Идеи за решения на проблема

“Законът трябва да даде възможност на кредиторите да си получат дължимото”, заяви Георги Дичев. За да се ограничат възможностите за

” **Прави впечатление обаче, че тази порочна практика се случва по-често при големите вземания**

Георги Дичев,
прегледател на Камарата на частните съдебни изпълнители

► **Георги Дичев обяснява как законът може да е от полза не толкова на кредиторите, колкото на длъжниците**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

От началото на годината съдебните изпълнители плащат такси за всяка справка, която правят. Това води до забавяне на събирането на информацията, а длъжниците използват ситуацията, за да “обеднеят” внезапно. Те прехвърлят имотите на други лица или фирми. Така се оказва, че в един момент съдебните изпълнители няма какво да обявят за продажба на търг, а кредиторите - какво да получат, разказват съдебните изпълнители.

Хитринки

“Докато събираме информацията и плащаме за всяка отделна справка - в Агенцията по вписванията, НАП, НОИ и т.н., длъжниците използват това време, за да прехвърлят имуществото си”, разказа председателят на Камарата на частните съдебни изпълнители Георги Дичев. По думите му и преди тази практика е била възможна, но в по-малка степен.

Добрите съветници

“Всичко е въпрос на добросъвестността на длъжника. Прави впечатление обаче, че тази порочна практика се случва по-често при го-

тази порочна практика, а и да се улесни работата, частните съдебни изпълнители предлагат няколко варианта за решаване на проблема. Първият е да се отмени чл. 431 от Гражданскопроцесуалния кодекс, с който се въвеждат таксите. Вторият вариант е да се плаща еднократно такса за всички справки, които ще бъдат направени по едно изпълнително дело. Трето - държавните, местните, съдебните

ведомства да си обменят цялата нужна информация по електронен път.

Съдебните изпълнители искат още да имат електронен достъп до всички регистри с информация за имущественото състояние на длъжника. През пролетта те имаха среща в правосъдното министерство, за да обсъдят проблемите. Оттогава досега обаче промяна няма. Въпросите на в. “Пари” дали се предвижда облекчаване

на процедурата останаха без отговор.

Винаги става дума за пари

Според частните съдебни изпълнители държавата цели да събере 260 000 лв. от справки, но всъщност може да загуби много повече. От камарата твърдят, че загубите за държавата ще са заради влошена събирателност по изпълнителните дела, по-малко вкарани пари

в бюджета от ДДС по публичните продажби и ДДС от таксите на съдебните изпълнители, по-малко данък върху доходите и т.н.

Според съдебните изпълнители влошената събирателност ще има и ефект на доминото. Много фирми няма да успеят да си съберат дълговете и е възможно и те самите да станат обект на принудително изпълнение от държавата.

Красимира Янева

Летище Пловдив пуска трета редовна международна линия

До края на годината се очаква броят на пътниците, обслужени от пловдивската аерогара, да надхвърли 100 000 души

мите му се очаква всяка от линиите средно за година да “вкара” в страната ни около 30 000 пътници. Първата редовна линия беше открита през пролетта до Лондон и вече е пълна на 100% и в двете посоки, каза Ангелов.

Летището обмисля да пусне трета линия до Лондон, тъй като пътничко-

токът значително се увеличава и в двете посоки. До края на годината се очаква броят на пътниците, обслужени от пловдивската аерогара, да надхвърли 100 000 души, като в тази цифра не са включени пътниците от чартърните полети през зимния сезон, коментира Дойчин Ангелов.

Оцетени от общината

Дейността на летището е пряко зависима от специализирания “Фонд за развитие на летище Пловдив - южната врата на България”, отбеляза директорът на аеропорта. В него членуват десет общини от три области, които чрез членски внос подпомагат обслуж-

ването на линиите с дотирани на летищните такси. До момента само община Пловдив, най-голямата от тях, не е внесла членския си внос за тази година, което сериозно спира развитието на летищната дейност, каза Дойчинов.

“Това наложи да откажа третия полет до Лондон и да прекрая разговорите за линията до Барселона, Испания”, коментира директорът на Летище Пловдив. Таксата на общините се формира на база броя на жителите по 0.50 лв., като таксата на Пловдив е 172 000 лв. на година, припомни той.

Управителният съвет на фонда е взел решението за втората такса още през февруари и до момента тя не е внесена от Пловдив независимо от писмата от наша страна, коментира Ангелов. Към момента няма по-реален и икономически изгоден за региона проект от този, който се реализира чрез фонда на летище Пловдив, тъй като проучване сочи, че един

пътник, влязъл в региона чрез летище Пловдив, остава от 300 до 400 EUR за престоя си, а това са свежи пари в икономиката на региона, каза Ангелов.

Аргументи

Причината за невнасянето на таксата е техническа, тъй като общинската администрация много късно внесе предложението и не успяхме да го включим в дневния ред на последната ни сесия вчера, коментира на БТА председателят на общинския съвет в Пловдив Илко Илиев. Той допълни, че общината има принципно решение за тази такса, но е трябвало ново гласуване за прехвърляне на сумата от една сметка в друга.

Истина е, че въпросът е много важен както за летището, така и за Пловдив, и ако не успеем да намерим начин до края на този мандат, това ще стане на първата сесия на новия общински съвет през ноември, обясни Илиев.

Кина Драгнева

На 3 ноември на летище Пловдив ще се осъществи първият полет по третата редовна международна линия - до Франкфурт-Хаан, съобщи изпълнителният директор на аерогарата Дойчин Ангелов. Тя ще се осъществява два пъти седмично - четвъртък и неделя - и ще се обслужва от досегашния превозвач, нискотарифната компания “Райън Еър”.

Бъдещи планове

Цената на билетите ще бъде около 30 EUR в едната посока с всички платени такси, уточни Ангелов. До момента от летище Пловдив се осъществяват полети по две редовни линии - до Лондон и Милано. По ду-

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

"Тройката" ще отпусне спасителния транш за Гърция през ноември

Правителството е постигнало успехи, но има още много работа за вършене

Гърция вероятно ще получи транша от 8 млрд. EUR, с който трябва да се спаси от фалит, в началото на следващия месец. Това се заявява в общото изявление на инспекторите на кредиторите от т. нар. тройка. Представителите на Европейската комисия (ЕК), Европейската централна банка (ЕЦБ), и Международния валутен фонд (МВФ) завършиха петата си поред мисия в Атина, но преди да се пристъпи към изплащане на помощта, заключенията на инспекцията трябва да бъдат одобрени от Еврогрупата и борда на МВФ.

В изявлението на финансовите инспектори се заявява, че е постигнато споразумение на персонално ниво с властите в Атина по икономическите и финансови мерки, необходими за "връщане в релси" на икономическата програма на правителството.

"Изявлението на "тройката" е балансирано, практично и позитивно. Следващата стъпка е не просто отпускането на следващия транш от заема, но завършването и влизането в сила на решението от срещата на ЕС от 21 юли", коментира решението на "тройката" гръцкият финансов министър Евангелиос Вензелос.

това е за 10 а

Възстановяване - след 2013 г.

Медийни коментари

Гърция се връща към стандарта на живот от 2004 г.

Гърция се връща към стандарта на живот от 2004 г. заради кризата, отбелязва медиите в Гърция във вторник. Финансовият министър Евангелос Вензелос казал, че до края на 2012 г. рецесията в Гърция ще бъде минус 15%. Ситуацията е

"опасна и несигурна", коментира още министърът. Вензелос е уверил, че въпреки финансовите проблеми Гърция ще остане в еврозоната. Вчерашните издания публикуваха и интервю с пресекателя на Еврогрупата Жан-Клод Юнкер, който заявява пред австрийски вестник, че се обсъжда "подстригване" на гръцкия гълг наг 21%, т.е. по-голямо, отколкото е било решено на срещата

на лидерите от еврозоната на 21 юли. В. "Вима" коментира, че вношенията от правителството законопроект предвиждал "най-голямото бръснене и подстригване" в живота на гърците, тъй като ги очаквало толкова оръязване на доходите, което да донесе на хазната 5 млрд. EUR през 2012 г. Междуременно стачките в Гърция продължават. Държавни служители

блокираха няколко министерства, учители и общински служители са напуснали работните си места, а ключова рафинерия започна протестно прекратяване на работа преди всеобщата стачка на 19 октомври. По-късно тази седмица се очакват стачки на работещи в болници и надзиратели в затворите, а гангъни и банкови служители ще се мобилизират следващата седмица.

Гръцкото правителство е успяло да намали дефицита и инфлацията, но ще трябва да предприеме допълнителни мерки, за да се "върне в релси", смятат от "тройката"

СНИМКИ BLOOMBERG

с непоколебимо изпълнение на коригираната средносрочна фискална стратегия трябва да бъдат достатъчни за постигане на поставената цел за дефицит от 14.9 млрд. EUR. За да бъдат постигнати целевите резултати през 2013-2014 г. обаче ще са нужни допълнителни мерки.

Успехи има, но трябва още

От мисията отчитат, че гръцките банки са подобрили капиталовата си база чрез пазарни средства. Изразено е одобрение и за последните изменения на закона за банките, които гарантират интереса на вложителите и запазване на стабилността на финансовата система.

Като успешни области за структурните реформи се посочват транспортният сектор, лицензионните процедури, както и регулираните професии. В заключение инспекторите заявяват, че "за да се гарантира по-нататъшно намаляване на дефицита по социално приемлив начин и да се тръгне към възстановяване, от съществено значение е властите да поставят по-голям акцент върху структурните реформи в публичния сектор и икономиката в по-широк план".

Филип Буров

"Тройката" отчита, че рецесията ще бъде по-дълбока, отколкото се е очаквало през юни, и възстановяване може да се очаква след 2013 г. Макар още да няма признаци за възстановяване на инвеститорското доверие, износът

се съвзема, а инфлацията намалява и се очаква да остане под средната за еврозоната, се казва в изявлението.

Кредиторите признават, че гръцкото правителство е постигнало значително намаляване на дефицита от

началото на програмата въпреки дълбоката рецесия. Те обаче отчитат, че заложените фискални цели за 2011 г. не са постигнати. Според тях отчасти това е отчасти заради продължаващия спад на БВП, но и също поради

отклонения в изпълнението на някои от договорените мерки.

Що се отнася до 2012 г., мисията на тройката изразява увереност, че допълнителните мерки, обявени от правителството, в комбинация

Тимошенко бе осъдена на седем години затвор

СНИМКИ BLOOMBERG

Съдебното решение постави в опасност най-значимите икономически споразумения между ЕС и Русия

Бившият министър-председател на Украйна Юлия Тимошенко вчера бе осъдена на 7 години затвор за превишаване на правомощията си, съобщиха световните агенции. Според съда тя е надхвърлила правата си и е упражнила натиск, когато през 2009 г. е наредила на държавната енергийна компания Naftogaz да подпише споразумение за доставка на газ от Русия.

Намуск от Запад

Съдът обоснова решението си, като изнесе данни, според които действията на Тимошенко са довели до загуби за държавната Naftogaz в размер на 188 млн. USD. "През януари 2009 г. Тимошенко в ролята си на министър-председател е използвала властта си за

престъпни цели и умишлено е извършила действия..., които са довели до тежки последици", коментира съдията Родион Киреев. Още преди произнасянето на съдебното решение от Европейския съюз (ЕС) имаше предупреждение към президента Виктор Янукович, че ако Тимошенко влезе в затвора, най-значимите икономически споразумения ще бъдат в опасност. Финансовите министри от ЕС изразиха опасенията си, че при подобен изход от делото двустранните споразумения за асоциация и зона на свободна търговия няма да бъдат одобрени от членовете на съюза. ЕС е основен търговски партньор на Украйна заедно с Русия.

Присъда от президента

"Много добре знаете, че присъдата няма да бъде произнесена от съдия Киреев, а от президента Янукович", каза пред журналисти Тимошенко преди началото

Каквато и да бъде присъдата, моята битка ще продължи. Тази присъда, написана от Янукович, няма да промени нищо в живота или в борбата ми

Юлия Тимошенко, бивш министър-председател на Украйна

на вчерашния съдебен процес. "Каквато и да бъде присъдата, моята битка ще продължи. Тази присъда, написана от Янукович, няма да промени нищо в живота или в борбата ми", допълни тя.

"Не сме оптимистични за това дело. Нашето впечатление е, че става дума за избирателно прилагане на правосъдие", обяви в понеделник външният министър на Европейския съюз Катрин Аштън пред репортери.

Начало на делото

Тимошенко беше обвинена в превишаване на правомощията си при подписване на договор между Naftogaz и руската "Газпром", който според Янукович е обвързал страната с много високата цена за руски газ. Тимошенко отрече да е допуснала грешка.

Бившият премиер беше задържан на 5 август заради неуважение към съда. Когато миналия месец съдът отложи обявяването на присъдата за вторник, това действие беше разглеждано като начин да се даде време на Янукович и съветниците му да обмислят възможностите си заради критиката на Запада.

Тимошенко беше лидер на "Оранжевата революция" през 2004 г. Тя заема поста министър-председател два пъти, но се оттегли, след като загуби президентския вот от Янукович през 2010 г.

Златина Димитрова

Число на геня

2%

► е ръстът на пазара на ипотечно кредитиране според УниКредит Булбанк, като тенденцията е да се повишава умерено и стабилно

УниКредит Булбанк излиза на пазара на ипотечи с фиксирана лихва

Търсенето на по-нискорискови и сигурни продукти разширява нишата за заемите с фиксирана лихва

И УниКредит Булбанк излиза със свой продукт на пазара на ипотечните кредити с фиксирана лихва за определен период. Банката представи условията по заем в евро с лихва 7.39% за първите пет години. За оставащия срок лихвеният процент ще бъде променлив, формирайки се на базата на тримесечен Euribor + надбавка.

Пускането на такъв продукт е отговор на пазарните търсения и проучването, което банката е провела, обяви Паскуале Джамбои, директор "Банкиране на дребно". След появата на УниКредит Булбанк на пазара на ипотечи с фиксирана лихва оперират вече 8 банки. До момента в сектора структурирани продукти обявиха ОББ, Алианс Банк, ПИБ, Емпорики банк, Пощенска банка, Райфайзенбанк, Алфа банк.

Според кредитния консултант в "Кредитленд" Георги Трендафилов очевидно е вече, че пазарът търси подобни кредити, и банките откликват именно на това повишено търсене на ипотечи с плоска лихва. Интересът обаче е главно за продуктите с по-дълъг период на фиксиране на лихвата. "Краткият период за по година-две не оказва чак такова влияние и повече се залага на кредити с фиксиране за по-дълги периоди", коментира той.

Това са потвърждава и от онлайн проучване, което УниКредит Булбанк е направила, преди да определи условията по кредита си. Според резултатите от него над половината от участниците са готови да ползват продукти за ипотечно кредитиране, когато имат дълъг срок на стабилност с фиксиран лихвен процент.

Пазарното търсене

Специалистите в сектора се обединяват около тезата, че стабилизирането на пазара на ипотечно кредитиране продължава, а кредитите с фиксирана лихва заемат водеща позиция в начините за финансиране на нов дом. Все още обаче няма кредит, който да предложи фиксирана лихва за целия период на договора. С най-дълъг възможен срок засега е ипотечният кредит на Алфа банк - до 7 години. С новия продукт на Булбанк и актуалния вече на Емпорики банк кредитите с лихва за 5 години стават два.

Според Георги Трендафилов в момента се търсят по-нискорискови и сигурни продукти и фиксираната лихва е такъв подход. По думите му ситуацията на пазара на ипотечни кредити в момента е такава, че повечето банки имат достатъчен ресурс за финансиране, но пазарът все още е свит и съответно се изостря конкуренцията за привличане на клиенти.

Какво искат клиентите

Според проучването на УниКредит Бул-

► Паскуале Джамбои, директор "Банкиране на дребно" в УниКредит Булбанк, представи новия ипотечен кредит с фиксирана лихва

банк най-силният мотив, който потребителите посочват за изтегляне на ипотечен кредит, е купуване на първо основно жилище. 20% от анкетиранията са обявили, че им е нужно финансиране за второ жилище. Фиксираната лихва е посочена като най-предпочитания вид лихва. Колебаещите се в решението си да изтеглят кредит очертават тенденцията за съмнения, че в икономическата криза ще имат трудности с погасителните вноски. Затова и по-голямата сигурност е предпочитана, както и допълнителното застраховане в случай за безработица, смърт и временна или постоянна нетрудоспособност.

Как ще върви пазарът

Според Паскуале Джамбои пазарът на ипотечните кредити се развива стабилно и има позитивни сигнали. "Пазарът се възстановява, но бавно. Прогнозата на банкериите ни беше пазарът да нарасне с 10% тази година, досега обаче сигналите са за около 2%. Добрата новина е, че в сравнение с другите европейски държави се развиваме добре", допълни той. По думите му един зрял и консолидиран пазар се базира на фиксираните лихви. "Над 40% от пазара в Германия и Великобритания са с подобна лихва, а пък в Швеция дори над 70%. В България обаче все още този вид пазар не е сериозно застъпен", изясни той.

Ивана Петрова

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Ипотечният пазар през август 2011 г.

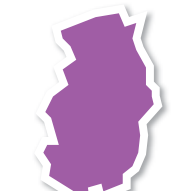

СОФИЯ

48 650

94/4

■ среден размер на кредита в EUR
■ EUR/BGN %

ПЛОВДИВ

34 980

91/9

ВАРНА

30 460

89/11

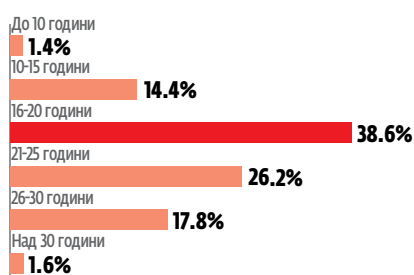

БУРГАС

26 940

90/10

Срок на ипотечните кредити през август 2011 г.

С каква цел планирате да изтеглите ипотечен кредит

Източник: УниКредит Булбанк

Европейски земеделски фонд
Европа инвестира в селските райони!

До края на годината се приемат проекти за реструктуриране на фермите

До края на годината фермерите могат да кандидатстват за европейски средства за реструктуриране на стопанствата си по мярката 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007-2013 г. Кандидатите могат да бъдат всички фермери, които имат малко или средно земеделско стопанство, обработват земя или отглеждат животни и искат да развият своята дейност. За условията и начина на кандидатстване по тази мярка стопаните могат да получат напълно безплатни консултантски услуги от областните офиси на Националната служба за съвети в земеделието на Министерството на земеделието и храните. Предоставяната финансова помощ по мярката 141 е в размер на левовата равносност на 7500 евро, които се изплащат за пет години - по 1500 евро на година. Земеделските производители с одобриени проекти по мярката 141 могат да се възползват и от възможностите, които предлагат и други мерки от ПРСР, а именно мярката 121 „Модернизиране на земеделските стопанства“, мярката 122 „Подобряване икономическата стойност на горите“, мярката 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти“, мярката 142 „Създаване организации на производители“, мерките 211, 212 и 214 и мярката 311 „Разнообразяване към немземеделски дейности“ с цел ефективно реструктуриране и модернизиране на фермите си, така че да бъдат конкурентни на пазара. Проекти по мярката 141 се приемат до края на 2011 г. в областните дирекции на ДФ „Земеделие“. За повече информация и безплатна консултация стопаните могат да ползват телефон *AGRO (*2476) или 070012476 /на цената на един градски разговор/.

Агроконсолидацията ускорено се пренася на ниво компании

Сделките с изкупуване на дружества, собственици и арендатори на земята в опит да се преодолее липсата на комасация и да се завладеят нови

Накрая ще остане само един. Това не е "Шотландски боец", но битката е почти толкова изтощителна, колкото в легендарния филм. Консолидацията при собствениците и арендаторите на земеделска земя става толкова агресивна в последните дни, че изглежда така, сякаш накрая наистина ще останат играчи, които се броят на пръстите на едната ръка.

Разрастване на бизнеса, опити за диверсификация на портфейла, както и съвсем новаторската зелена енергия от биомаса са основните катализатори на този процес.

Последният пример

Само преди дни "Агрис Груп Холдинг" АД сключи предварителен договор за придобиване на 100% от дяловете на "Тони-М" ЕООД. Придобитата компания развива агропроизводство в Североизточна България и по-конкретно на територията на община Генерал Тошево в област Добрич. Тя е титуляр на право

Мирослав Иванов
miroslav.ivanov@pari.bg

на собственост на активи и права на арендуване или наемане на близо 8000 дка земеделски земи. Сделката е част от инвестиционната програма на холдинга в направление увеличаване на обработваемите земеделски площи и засилване на експортната ориентация на компанията, каквато е стратегията за развитие в дългосрочен план.

Окрупняването в действие

"Със сигурност ще наблюдаваме такива сделки и напред, защото стратегията на големите компании, които

разполагат с 80-100 хил. дка обработваема земя, включва придобиването на земя и в други землища", коментира за в. "Пари" изпълнителният директор и един от водещите акционери в "Агрис Груп Холдинг" Емил Райков. По думите му това изкупуване създава платформа за навлизане в нови региони и като аренда, и като закупуване на земя. По този начин може да се диверсифицира портфейлът.

"Да, има тенденция да се купуват цели компании, защото това ускорява процеса по навлизане на нови места, а в същото време тези дружества са ползвали изминалите 4-5 години за изкупуване на земя на дребно и са структурирали вече свои портфейли", допълни Райков.

На друго мнение обаче е директорът за връзки с инвеститорите на "Аванс Терафонд" Атанас Димитров. Според него сделките в момента не са необичайни и динамиката на земеделския

пазар продължава да бъде "на дребно". "В момента той е много по-активен, а сделки с компании в затруднено положение винаги ще има; това, че бяха обявени няколко в рамките на седмици, може и да е просто съвпадение", твърди Димитров.

Новаци в бранша

И ако за собствениците на "Агрис" или "Аванс" този бизнес не е нещо ново, големият марж на печалба, който гарантираха качествените реколти от зърно в последните години, привлича все по-често инвеститори от други сектори.

В края на септември известният дялов инвеститор Светослав Божилков закупи бизнеса си със земя. След сделка на извънрегулацията пазар на борсата контролираното от него дружество "Вентчър Екуити България" АД вече притежава 90.59% от фонда за земеделска земя "Мел инвест". В края на ноември Димитър Желев

чрез "Индуриален холдинг България". Холдингът участва в увеличаване на капитала на компанията "Агро-роменидж", която от своя страна закупи близо половината от капитала (49.5%) на "Еларг фонд за земеделска земя" АДСИЦ. "Еларг" е основано през 2005 г. и е първото дружество със специална инвестиционна цел в земеделието.

Само месец по-рано от земята беше изкушен и представителят на "Пежо" за България Стоян Желев. "София Франс Ауто" придоби 99.98% от дъщерното дружество на "Енемона" "Агро Инвест Инженеринг". Към момента компанията обработва 20 хил. дка собствена земя, а до 2012 г. планира да увеличи площите си до 24 хил. дка.

Верни прогнози

Че ще има нова серия придобивания, прогнозираха пред в. "Пари" представители на бранша още в средата на лятото. "Да, има вълна

на навлизане на нови акционери във фондовете за земя. Земеделието е един от добре работещите сектори на икономиката, генерира добри печалби, а оттам и фондовете за земя подобряват резултатите си", обясни председателят на УС на Българската асоциация на собствениците на земеделска земя Борислав Петков.

Че ще има нови размествания сред акционерите на фондовете за земя, очаква и един от пионерите в този бизнес - бившият вицепремиер, а сега изпълнителен директор на "Булленд" Валентин Карабашев. "Едни инвеститори са преценили, че е добре за тях вече да излязат от тази сделка, а са влезли други - много е вероятно да има и други подобни сделки", обяснява Карабашев.

Земеделието ще бъде един от приоритетните сектори за сливания и придобивания през 2011 г. заедно с възобновяемите енергийни източници, производството

СДЕЛКИТЕ В ДАНИИ**Октомври 2011 г.**

“Азрия Груп Холдингз” АД сключи предварителен договор за придобиване на 100% от дяловете на “Тони-М” ЕООД. Придобитата компания развива агропроизводство в района на Североизточна България и по-конкретно на територията на община Генерал Тошево в област Добрич. Компанията е титуляр на право на собственост на активи и права, включително недвижими имоти - стопански постройки, селскостопанска техника с прикачен инвентар и права на арендуване или наемане на близо 8000 дка земеделски земи. Сделката е в изпълнение на част от инвестиционната програма на холдинга в направление увеличаване на обработваемите земеделски площи и засилване на експортната ориентация на компанията, каквато е стратегията за развитие в дългосрочен план.

Емил Райков,
изпълнителен директор и водещ акционер в “Азрия Груп Холдингз”

Септември 2011 г.**“Фонд за земеделска земя Мел инвест”**

След сделка на извънрегулирания пазар на борсата “Вентчър Еквити България” АД на Светослав Божилков вече притежава 90.59% от фонда за земеделска земя. По-рано фондът на Божилков държеше 49.86% от АДСИЦ. Сделката за покупка на 40.7% от фонда за земя беше сключена на извънрегулирания пазар на акции в петък за 6.26 млн. лв., или по 0.55 лв. за акция. Два дни по-рано беше изтъргуван още един по-малък пакет ценни книжа. Според данните си от годишния отчет за 2010 г. в края на миналата година дружеството притежава 60 530 дка, след като е продало 34% от притежаваната си земя, или 31 245 дка, за 10.1 млн. лв.

Светослав Божилков,
собственик на “Вентчър Еквити България”

Юни 2011 г.**“Еларг”**

Близо половината от капитала (49.5%) на “Еларг фонд за земеделска земя” АДСИЦ беше прехвърлена на борсата за 20.1 млн. лв. Делът беше продаден от регистрирания на Каймановите острови хедж фонд QVT Fund LP. Купувачът е обслужващото дружество на “Еларг ФЗЗ” “Агроменидж”. Броени дни по-късно стана ясно, че “Агроменидж” е увеличило капитала си с една трета - от 50 на 75 хил. лв. Новоиздадените 25 хил. акции с номинал 1 лв. и емисионна стойност 35 лв. са били записани от “Индустриален холдинг България” срещу сумата от 875 хил. лв. Така холдингът индиректно придоби дял във фонда за земя. “Еларг” е основано през 2005 г. и е първото дружество със специална инвестиционна цел в земеделието. Към момента то е един от най-големите собственици на земеделска земя, като притежава над 281 хил. дка в цялата страна.

Димитър Желев,
водещ акционер в “Индустриален холдинг България”

Април 2011 г.**“Агро Инвест Инженеринг”**

В началото на месеца “Енемона” продаде 99.98% от същественото си дружество “Агро Инвест Инженеринг” и 49.96% от “Ломско пиво” на вносител на “Пежо” за България “София Франс Ауто” за общо 18.4 млн. лв. От “София Франс Ауто” определена покупката като начин да диверсифицират бизнеса си, след като продажбите на коли спаднаха заради кризата. Сделката беше финансирана от вложението на компанията в “Райфайзен (България) Фонд Защитена Инвестиция в Евро”. Продажбата даде възможност на “Енемона” да се освободи от инвестиции, които не се вписват в стратегията ѝ за развитие. “Агро Инвест Инженеринг” се занимава с покупка, наемане, отдаване под аренда и обработка на земеделски земи. Към момента компанията обработва 20 хил. дка собствена земя, а до 2012 г. планира да увеличи площите си до 24 хил. дка.

Стоян Желев,
собственик на “София Франс Ауто”

Ноември 2010 г.**“Агро финанс” АДСИЦ**

В края на 2010 г. компанията на мажоритарния собственик на Корпоративна търговска банка Цветан Василев - “Броммак”, купи дела от 21.6% на “Галакси пропърти груп” в “Агро финанс” АДСИЦ. Тогава “Галакси пропърти груп” продаде точно 6 969 431 акции за общо 7.11 млн. лв., или по 1.02 лв. за акция - най-високата цена за акция на дружеството през последната над една година. Впоследствие книгата се оказа в самата банка, а най-накрая купувач стана “Никкомерс ОИ” ЕООД. Банката също остава акционер във фонда. “Агро финанс” АДСИЦ остава един от агресивните изкупвачи на земя “на гребно”, като в месечните му бюлетини редовно има отразени по неколкостотин декара придобити обработваеми площи.

Цветан Василев,
собственик на “Броммак”

**земя, стават ежедневие
и земи за ползване**

на храни и търговията на дребно, прогнозираха наскоро и от Raiffeisen Investment. Според анализаторите обемът на сделките по сливане и придобиване в България тази година ще достигне 1 млрд. EUR.

**Причините -
традиционни и нови**

За подобен интерес си има както очаквани, така и доста изненадващи причини. Дходността от ренти, която формират фондовете за земя например, непрекъснато расте, а с това и средствата, които те раздават на акционерите си под формата на дивиденди.

Много от земеделските АДСИЦ вече премахнаха ограничения срок на съществуването си, което според представители на бизнеса е достатъчна гаранция, че те продължават да вярват в добрата доходност, която може да правят компаниите им.

За дружествата, които не са публични обаче, освен

чистата печалба от производството на зърно се добавя и една сравнително нова - зелената енергия.

Изкупуването на земеделска земя, която се обработва, разкрива много добри хоризонти при оползотворяването на остатъците от реколтата като биомаса за производство на зелена енергия. Част от дружествата вече чертаят инвестиционни програми, базирани именно на продажбата и използването на биомаса. Други пък прибавят този потенциал към съществуващия си портфейл от “стока” за продажби.

Заради всички тези причини, както и поради дотациите от европейски фондове, обаче финансисти предричат все по-силен интерес към земеделието, което постепенно започва да се превръща в строителството отпреди кризата - притегателна точка за хора от всякакъв бизнес със свободни средства.

Мирослав Иванов

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Екоекспертите ще гледат отново проекта на БММ

Заради законови промени министър Караджова поиска актуални становища от басейновата дирекция в Пловдив

► Макет на планираното съоръжение е изложен в информационния център на БММ в Крумовград

СНИМКА АВТОРТЪТ

Висшият експертен екологичен съвет (ВЕЕС) ще разглежда наново инвестиционното предложение на "Болкан минерал енд майнинг" (БММ) за златодобив край Крумовград. Министърът на околната среда и водите Нона Караджова е върнала проекторешението за ново произнасяне от екоекспертите, които веднъж вече одобриха проекта в края на септември. Причините за това са чисто формални, тъй като становищата на басейновата дирекция в Пловдив са били издадени преди послед-

ните промени в Закона за опазване на околната среда от това лято. Те обаче нямат пряко отношение към становищата по проекта, уточниха от пресцентъра на министерството.

Проектът

Проектът на БММ, който е дъщерно дружество на канадската компания Dundee Precious Metals, предвижда добив на златни руди от участъка "Хан Крум" на находището "Ада тепе" и преработката им до концентрат. Процедурата започна още през есента

на 2004 г., когато компанията предлагаше да произвежда метал от рудата с използването на цианидна технология. Заради възраженията на местните хора БММ преработи изцяло инвестиционното си предложение. След като разгледа оценката за въздействие върху околната среда и оценката за съвместимост със защитените територии и зони по Natura 2000 в района, на 19 септември ВЕЕС даде зелена светлина на инвестиционните намерения на компанията. Консултативният орган

освен това разреши предварително изпълнение на проекта, тъй като размерът на инвестициите, които се предвижда да бъдат в размер на 120-130 млн. USD, са от огромно значение за региона и страната. От 25-имата членове на ВЕЕС "против" се обявиха Коалиция за устойчиво развитие и кметовете на Крумовград, Овчар, Дъждовник и Звънарка.

Процедура

Още при стартирането на новата процедура през май 2010 г. са изисквани стано-

вища от всички ведомства, които участват в експертния съвет, както и на контролните органи по места като регионалната инспекция по околна среда и води и басейновата дирекция. Причината Нона Караджова да върне проекторешението за преразглеждане от ВЕЕС е, че становищата на Басейнова дирекция за управление на водите - Източнобеломорски район, са представени преди промените в Закона за опазване на околната среда от август. Такава забележка по становищата е предявила кметът

на Крумовград Себихан Мехмед.

След получаването на новите становища от басейновата дирекция експертите ще ги проучат и ако се наложи, ще включат нови изисквания. ВЕЕС отново ще обсъди предложенията и ще излезе с проекторешение до министъра дали да приеме технологията. Няма фиксиран срок, в който ВЕЕС трябва да обяви решението си, но след това екоминистърът има 14 дни, за да го потвърди или отхвърли.

Съоръжението

Проектът на БММ предвижда годишно да се преработват 850 хил. т руда, като животът на рудника ще бъде 8-10 години. Залежите в находището се оценяват на близо 800 хил. тр. у. злато. Заради смяната на технологията максималното извличане на метала, което може да се постигне, е 85%. За сравнение при цианидната технология ефективността е около 95%. Проектната площ на съоръжението е 85 ха, което е над два пъти по-малко от първоначално предвидените 200 ха. Съществена промяна е и отпадането на хвостохранилището, което се заменя с уникалното за България интегрирано съоръжение за съхранение на минни отпадъци, където остатъците от производството на концентрат ще се съгъствят и смесват със скална маса. Водата от депото пък ще се вкарва отново в производството. Изграждането на съоръжението ще отнеме между 18 и 24 месеца, като бизнес планът на дружеството предвижда производството да започне в края на 2013 г.

Илиана Филипова

Глоби за 198 400 лв. са наложили РИОСВ

През септември са постъпили 90 566 лв. плащания по наложени санкции

Глоби за общо 198 400 лв. са наложили 16-те регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) през септември. Издадени са 75 наказателни постановления и са наложени 8 нови санкции, съобщиха от Министерството на околната среда и водите. Инспекторите са

проверили 1204 обекта и са дали 785 предписания за отстраняване на установени нарушения. Съставени са 106 акта, от които 16 за неизпълнени предписания. Постъпилите суми по наложени санкции са 90 566 лв.

Фокус

През миналия месец експертите са се фокусирали върху изпълнението на задълженията по управление на отпадъците. За непред-

ставяне на съответните отчети за 2010 г. са наложени глоби на обща стойност 12 000 лв. на "Металпак" ООД, "Булплан Инвест" ООД, "Мончо" ЕООД, "Адинг България" ЕООД, "Пиви Компас" АД и "Рубин" АД. "Метал Инвест София" ЕООД е санкционирано с 10 000 лв., тъй като не е привело в съответствие производствените си площадки. Допълнителна санкция от 2000 лв. е отнела фирмата и за липса на

отчетност и неизвършена класификация на отпадъците. За същото нарушение са глобени "Булгарцвет-Велинград" ООД с 2000 лв. и "РИК" ООД с 4500 лв.

Спряна дейност

За работа без комплексно разрешително е спряна дейността на "Тит-биодизел" ЕООД и "Синтия" ЕООД, а предприятие за производство на месо в с. Чубра, собственост на "Галус-Ко", е било затворено заради

неработещо пречиствателно съоръжение за отпадни води. Фирмата е санкционирана и с 5000 лв. за неспазване на условията в издаденото разрешително за ползване на воден обект.

За зауставяне на отпадни води без издадено разрешително с 2000 лв. е санкциониран ЕТ "Шейнур Нурта". Глоба от 5000 лв. пък е наложена на "Контур Глобъл Марица Изток 3" АД заради замърсяване на река Соколица вследствие авария.

С по 10 000 лв. са санкционирани "Керос България" ЕАД, "СвиКом" АД и "Нафтекс Петрол" ЕООД за неизпълнение на условията в комплексните разрешителни. "Успех 2005" ООД е санкционирано с 10 000 лв. за неизвършена регистрация в Европейската агенция по химикали. Глоба от 5000 лв. е наложена на ЕТ "Тодор Петков", тъй като не е нотифицирал агенцията за произвеждано химично вещество. □

Alibaba иска да откупи дела на Yahoo!

Възможно е сделката да е част от съвместен план между Alibaba, Silver Lake и Digital Sky Technologies за придобиването на Yahoo

Китайската Alibaba Group Holding Ltd. е започнала преговори с инвестиционната компания Temasek за осигуряване на финансова помощ за изкупуване на 40-процентния дял на Yahoo! във фирмата, съобщава Bloomberg. На база финансовите данни от предходния месец този дял се оценява на около 13 млрд. USD.

Връзка с Китай

Държавната сингапурска фирма Temasek може да помогне за осъществяването на покупката срещу по-голям дял в частната Alibaba Group, споделят хора, запознати с плановете на компанията. Temasek не се интересува от придобиване на собственост в Yahoo! Ако тя обаче получи дял в Alibaba, това ще ѝ помогне да увеличи инвестициите си в Китай.

През изминалия месец Temasek оцени Alibaba - най-голямата компания за

електронна търговия в Китай, на 32 млрд. USD. Делът на Yahoo! във фирмата е 40% и е придобит през 2005 г. срещу 1 млрд. USD.

Инвестиционна конспирация

Сделката Alibaba - Temasek може да се окаже част от съвместен план за купуване на Yahoo! с участието на Silver Lake и руската Digital Sky Technologies, коментира още от Bloomberg. Трите ИТ компании вече са обсъждали сформирването на група, която да предложи обща оферта на американския гигант. Все още обаче не са ясни повече подробности за структурата на евентуалния консорциум. Макар че от Silver Lake са уведомили Yahoo! за плановете си, засега никой от компанията не желае да коментира слуховете. Финансовият съветник на Yahoo! - Goldman Sachs - от известно време открито комуникира и разпраща финансови данни до евентуални инвеститори.

Още един изгравч

Името на Microsoft Corp. се спряга като още един от евентуалните участници в инвеститорската група. Компанията на Бил Гейтс иска да запази интересите

си в Yahoo!, но едва ли ще опита да придобие фирмата сама. През 2008 г. Yahoo! отказа оферта от Microsoft за 47.5 млрд. USD. По-късно двете компании подписаха десетгодишно спора-

зумение за аутсорсването на търсачката на Yahoo! в Microsoft, което премахна всички шансове за пълното и самостоятелно придобиване. Оттогава насам Yahoo! се мъчи да увеличи ръста на

продажбите и да се справи с конкуренцията на Facebook и Google. Миналия месец компанията уволни изпълнителния директор Керъл Барц и започна преразглеждане на стратегията си. През

2010 г. Барц отхвърли опитите на Alibaba да купи дела от компанията, който е притежание на американците и това влоши отношенията между двете компании.

Ангел Симитчиев

СНИМКИ BLOOMBERG

“Атомстройекспорт” ще строи първата АЕЦ в Беларус

Първият реактор на централата ще заработи през 2017 г., а вторият - през 2018 г.

Руската компания “Атомстройекспорт” и беларуската Дирекция за строителство на атомна електро-

центра подписаха вчера договор за изграждането на първата атомна електрическа централа в Беларус. Руската компания, която е подразделение на държавната “Росатом”, посочи, че новата централа ще има по-висока степен на безопасност.

Чрез договора “Атомстройекспорт” пред-

лага руската страна да построи на Островецката площадка в Гродненска област АЕЦ по свой проект. Централата ще бъде с обща мощност до 2400 MW и ще разполага с реактори В-491. Според плановете първият реактор на новата централа трябва да започне да работи през 2017 г., а вторият - през

2018 г.

Руско обещание

Беларуският президент Александър Лукашенко се съгласи за подписване на кредитно споразумение за строителството на първата атомна централа, предаде БТА. “Благодарни сме на руското ръководство, че удържа думата си въпреки жестокия натиск от всички страни”, посочи той. Русия предложи да отпусне на Беларус заем от 9 млрд. USD за строежа на централата.

История на договора

На 28 ноември 2008 г. правителството на Беларус се обърна към Русия за строежа на първата атомна централа в страната, като посочи, че беларуските специалисти имат предпочитания към руския проект. През май 2009 г. в Минск беше подписан договор между правителствата на Беларус и Русия за сътрудничество в областта на мирното използване на атомна енергия.

На 15 март тази година в Минск се състоя друга среща на министрите, която доведе до подписване на споразумение за кооперация в построяването на АЕЦ. Документът беше подписан от Сергей Кириенко - управител на руската държавна компания “Росатом”, и министъра на енергетиката на Беларус Александър Озерец. □

2400

► MW ще бъде мощността на първата АЕЦ в Беларус

9

► млрд. USD заем обеща Русия на Беларус за строежа на централата

► Новата атомна централа ще има по-високи нива на безопасност, отбелязват от руската компания

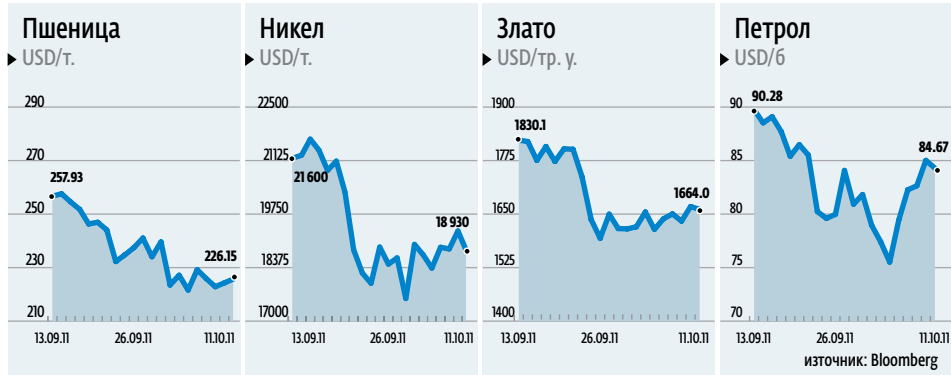
Регулации Великобритания дава зелена светлина за изграждането на нови АЕЦ

► Британският ядрен регулатор обяви вчера, че атомните централи в страната са достатъчно безопасни, за да продължат работата. Според последния доклад на регулатора за безопасността на централите след аварията във Фукушима правителствената стратегия за строежа на нови централи е адекватна. ► Британските ядрени централи и регулатори-

те трябва да обърнат внимание на 38 сфери, в които може да се почуват от ядрената криза в Япония, която възникна след земетресението и вълната цунами. Част от областите за повишено внимание са свързани с инфраструктурата извън самия ядрен комплекс, реакция при кризисни ситуации и рискове от наводнения.

► Правителството е набелязало осем места около Англия и Уелс за строеж на атомни централи, като най-вероятно първата ще бъде построена от френската компания EDF Energy в Хинкли Пойнт на брега на Югозападна Англия.

16 ПАЗАРИ

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,4642
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	7,9177
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,4388
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,6021
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,2483
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,8453
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,6263
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,2401
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,8408
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,6118
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6,6741
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,5800
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,8729
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	2,9677
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,8793
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,2325
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	1	5,6645
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,7574
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,0676
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5658
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,5214
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,1153
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,2924
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,4117
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,5453
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,5447
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,1453
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,1229
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,6952
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	7,9123
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,4343
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,8019
ЕВРО	EUR	1	1,9558

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Валутните курсове са валидни от 11 до 18.10.2011 г.

Райффайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ Фондове на Райффайзен Капиталманиа Гезелшафт м.б.Х. за дата 10.10.2011 г.	Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 10.10.2011 г.					Цена при обратна изкупуване
			До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райффайзен-Европлюс-Облигации	консервативен	USD	12,22	12,16	12,10	12,07	11,92	11,92
Райффайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	87,24	86,82	86,39	85,97	84,70	84,70
Райффайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	750,94	747,30	743,65	740,01	729,07	729,07
Райффайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	149,39	148,68	147,97	147,26	142,28	142,28
Райффайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	150,87	150,15	149,42	148,70	145,07	145,07
Райффайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	255,02	253,81	252,60	251,38	242,88	242,88
Райффайзен-Евразия-Акции	високодоходен	EUR	160,24	159,48	158,71	157,95	152,61	152,61
Райффайзен-НововъзникващиПазари в Акции	високодоходен	EUR	200,78	199,82	198,87	197,91	191,22	191,22
Райффайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	68,74	68,42	68,09	67,76	65,47	65,47
Райффайзен-Енергийни-Акции	високодоходен	EUR	147,92	147,22	146,52	145,81	140,88	140,88
Райффайзен-Инфраструктурни-Акции	високодоходен	EUR	112,24	111,70	111,16	110,62	107,92	107,92
Райффайзен-Активни-Стоки	високодоходен	EUR	105,42	104,92	104,42	103,91	100,40	100,40
Райффайзен-Защита От Инфлация-Фонд	консервативен	EUR	127,15	126,54	125,92	125,30	123,45	123,45

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратна изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.rcm.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст/сп	ЦОМ	Договорност и Риск								
				От началото на годината (не се ангажира)	Спонтанно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. продажба (ангажирана)	Начало на публ. продажба				
Авора Капитал АД	Смесен - балансиран	4,4943	4,4943	4,4044	-9,28%	11,78%	-8,62%	-19,33%	21.01.2008			
Авора Капитал - Балансиран	фонд в акции	6,9195	6,9541	6,7811	-8,47%	13,81%	0,01%	-9,43%	23.01.2008			
Авора Капитал Югоизточна Европа	фонд в акции	10,2779	10,4321	10,6900	0,19%	0,95%	1,23%	1,34%	23.09.2009			
Активна Асет Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	2,0330		2,0330	-9,17%	29,24%	-5,00%	-50,76%	12.11.2007			
До Активна Високодоходен	Смесен - балансиран	2,3772		2,3772	-9,32%	26,05%	-6,08%	-44,49%	12.11.2007			
Алфа Асет Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	0,6106		0,6046	-1,09%	10,64%	0,40%	-8,66%	17.04.2006			
Алфа Индекс Имоти	фонд в акции	0,4860	го 1 месец	0,4836	-8,80%	10,64%	-7,00%	-13,09%	16.08.2006			
Алфа Индекс Топ 20	фонд в акции	0,4097	го 1 месец	0,4007	-9,50%	10,77%	5,41%	-20,36%	10.10.2007			
Алфа Избрани Акции	Фонд на паричен пазар	1109,9051	над 180 дни	1108,2402	3,81%	10,64%	5,02%	4,93%	05.08.2009			
Алфа Паричен Пазар												
Астра Асет Мениджмънт АД	Фонд на паричен пазар	11,8746	11,8687	11,8509	11,8628	11,8628	3,46%	0,72%	4,90%	5,86%	06.10.2008	
До Астра Кеш	Смесен - балансиран	10,7369	10,6835	10,5767	10,6301	10,6301	-1,01%	11,13%	-0,50%	2,24%	06.10.2008	
До Астра Баланс	фонд в акции	9,7760	9,7274	9,5815	9,6301	9,6301	0,000%	-3,19%	13,09%	-1,91%	-0,92%	06.10.2008
До Астра Плюс												
БениМарк Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	13,2026		13,0719	-3,53%	7,77%	-2,34%	4,70%	14.12.2005			
До БениМарк Фонд-1 Акции и Облигации	фонд в акции	7,2181		7,1466	-10,47%	12,36%	-8,65%	-5,36%	01.03.2006			
До БениМарк Фонд-2 Акции	фонд в акции	3,5756		3,5402	-18,31%	13,27%	-24,26%	-17,76%	21.06.2006			
До БениМарк Фонд-3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	7,4733		7,2556	-7,04%	16,86%	-1,85%	-8,34%	05.02.2008			
До БениМарк Фонд-4 Енергетика	фонд в акции	9,3578		9,0852	-16,97%	16,19%	-17,54%	-2,57%	05.02.2008			
До БениМарк Фонд-5 ЦИЕ	Фонд на паричен пазар	12,7829		12,7829	0,19%	0,28%	5,73%	7,58%	03.06.2006			
Бенсон Капитал Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	79,0147	78,7381	78,7381	-4,45%	0,74%	-3,43%	-4,29%	20.11.2006			
До БИМ Балансиран Капитал	фонд в акции	45,5457	45,3180	45,5457	-6,69%	1,80%	-5,23%	-11,13%	20.11.2006			
До Европа	фонд в акции	59,6121	59,3140	59,6121	-7,73%	1,40%	-6,73%	-10,04%	03.10.2007			
До Балкани												
Варчев Мениджмънт Компани ЕАД	фонд в акции	96,3303	94,8961	94,8961	-1,96%	2,89%	-6,59%	-1,01%	04.01.2007			
До Варчев Високодоходен фонд	Смесен - балансиран	75,4907	74,3667	74,3667	-4,79%	1,31%	-9,43%	-7,11%	25.06.2007			
До Варчев Балансиран фонд												
ДСК Управление на активи АД	фонд в облигации	1,35653		1,35381	2,39%	0,92%	3,09%	5,32%	01.12.2005			
До ДСК Стандарт	Смесен - балансиран	1,07735		1,07091	-1,85%	4,32%	0,58%	1,23%	01.12.2005			
До ДСК Баланс	фонд в акции	0,70935		0,69882	-8,08%	8,97%	-3,92%	-6,09%	01.03.2006			
До ДСК Растек	Смесен - консервативен	0,77590		0,7726	2,75%	2,52%	3,94%	-6,86%	07.03.2008			
До ДСК Имоти	Смесен - консервативен	1,08681		1,08356	2,85%	0,33%	3,48%	3,40%	07.05.2009			
До ДСК Евро Актив												
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	96,1198	95,1634	95,1634	-3,74%	6,23%	-4,32%	-0,76%	07.12.2005			
До Елана Балансиран Евро Фонд	Смесен - балансиран	88,1215	87,1481	87,1481	-5,81%	5,97%	-7,32%	-0,43%	06.03.2006			
До Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	79,2065	78,0273	78,0273	-6,41%	8,65%	-6,57%	-2,59%	20.06.2005			
До Елана Фонд Паричен Пазар	Фонд на паричен пазар	131,1359	131,1359	131,1359	5,15%	0,26%	6,91%	7,10%	31.10.2007			
До Елана Долар Фонд	Смесен - консервативен	95,7507	95,3680	95,3680	0,97%	1,75%	2,35%	-1,20%	01.02.2008			
До Елана Еврофонд	Смесен - консервативен	112,9010	112,4498	112,4498	4,45%	0,26%	5,68%	5,41%	01.07.2009			
До Елана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	102,5096	101,4947	100,4798	0,98%	N/A	N/A	1,65%	15.11.2010			
Златен Лев Капитал АД	фонд в акции	4,5648		4,5374	-6,17%	8,96%	-3,67%	4,00%	08.07.1999			
До Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	0,8746	0,8702	0,8681								
Капитан Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	10,0549		10,0349	0,35%	0,58%	0,35%	0,33%	01.06.2010			
До Капитан Финкс	Смесен - балансиран	10,3310		10,3074	-2,98%	7,74%	-1,20%	7,96%	28.09.2004			
До Капитан Макс	фонд в акции				-4,59%	9,82%	-3,85%	0,45%	05.01.2006			
Каспа Капитал Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	0,9724		0,9580	-14,55%	14,21%	-19,33%	-1,22%	10.05.2004			
До Каспа Инвест	фонд в акции	0,6773		0,6673	-19,43%	16,87%	-10,36%	-7,74%	04.10.2006			
До Каспа Източна Европа	фонд в акции	0,8679		0,8551	-20,08%	20,79%	-13,47%	-3,95%	23.11.2007			
До Каспа IPO Фонд												
КД Инвестиции ЕАД	го 100 000 лв.		над 100 000 лв.									
До КД Облигации България	фонд в облигации	134,3804	134,1795	133,9177	1,72%	2,97%	3,23%	5,51%	04.05.2006			
До КД Облигации Европа	Смесен - балансиран	13,5576	13,576	13,434	-5,33%	7,93%	-4,24%	0,91%	17.12.2004			
До КД Пеликан	фонд в акции	0,6221	0,6160	0,6099	-19,15%	15,40%	-14,89%	-8,69%	04.05.2006			
КТБ Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	864,3069		857,8407	5,32%	4,13%	9,23%	-4,24%	09.05.2008			
До КТБ Балансиран Фонд	фонд в акции	755,9735		750,3079	2,68%	4,89%	6,65%	-7,91%	09.05.2008			
КТБ Фонд Акции												
ОББ Асет Мениджмънт АД	фонд в облигации	12,0464		12,0464	4,37%	1,04%	5,88%	3,32%	30.01.2006			
До ОББ Патримониум Фонд	Смесен - балансиран	124,9569		124,9569	0,23%	6,50%	4,82%	2,46%	30.01.2006			
До ОББ Патримониум Акции	фонд в акции	7,1261		7,1261	-1,35%	11,84%	6,36%	-5,77%	30.01.2006			
До ОББ Патримониум Земя	фонд в акции	10,9381		10,9381	5,12%	3,78%	8,01%	3,38%	30.01.2009			
Оверс Финанс АД	фонд в акции	7,8919		0,0000		N/A	N/A	N/A	N/A	25.06.2009		
До Оверс ПРЕСТО												
ПФБК Асет Мениджмънт АД	за поръчки до 100 000 лв.		за поръчки над 100 000 лв.									
До ПФБ-Авангард	фонд в акции	0,4602	0,4579	0,4556	-18,62%	14,31%	-9,64%	-18,19%	19.11.2007			
До ПФБ-Класик	Смесен - балансиран	0,6876	0,6852	0,6828	-9,78%	7,03%	-6,90%	-9,26%	19.11.2007			
До ПФБ-Гарант	Смесен - консервативен	1,0248	1,0233	1,0218	1,60%	1,47%	2,62%	0,59%	19.11.2007			
Райффайзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД	го 50 000 лв / 40000 USD		над 50 000 лв / 40000 USD									
Райффайзен (България) Фонд Паричен Пазар	Фонд на паричен пазар	1,3378	1,3358	1,3338	4,14%	0,13%	5,52%	5,33%	16.03.2006			
Райффайзен (България) Фонд Облигации	фонд в облигации	1,3476	1,3436	1,3396	3,27%	0,34%	4,53%	5,44%	16.03.2006			
Райффайзен (България) Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	0,7948	0,7916	0,7884	-8,72%	6,14%	-8,16%	-4,11%	16.03.2006			
Райффайзен (България) Фонд Акции	Смесен - балансиран	0,5256	0,5204	0,5174	-17,68%	10,58%	-16,89%	-10,98%	16.03.2006			
Райффайзен (България) Фонд Защитен Инвестиции в Евро	фонд на паричен пазар	0,7948	0,7916	0,7884	-9,17%	7,33%	-8,52%	-11,00%	19.01.2010			
Свокоден период от 21.09.2011 до 19.12.2011		0,0000	0,0000	0,0000		N/A	N/A	N/A	N/A			
Лимитен период от 21.12.2011 до 29.12.2011		1,0885	1,0874	1,0830	3,79%	0,20%	5,10%	4,98%				
Сентинел Асет Мениджмънт АД	Фонд на паричен пазар	1,2149		1,2149	1,99%	0,17%	2,78%	3,64%	15.11.2005			
До Договорен фонд Сентинел - Репид	Смесен - балансиран	1,0170		1,0170	-2,62%	3,73%						

Регионални
индекси

Основният индекс на БФБ отбеляза спад

Sofix: 336.93

↓ -0.05%

Македонският измерител се оцвети в

червено

MBID: 2239.50

↓ -0.79%

Основният сръбски индекс се повиши

BELEX15: 540.24

↑ +0.44%

Число на деня

Обем

900 000

▶ акции на "Булменд инвестмънт" АД СИЦ бяха изтързувани на БФБ, като цената на книгата остана без промяна

Световни индекси

Щатският индекс отбеляза лек спад

Dow Jones: 11 414.56

↓ -0.16%

Германският бенчмарк се повиши

леко

DAX: 5849.20

↑ +0.03%

Индексът на технологичните компании се

оцвети в зелено

Nasdaq: 2579.26

↑ +0.51%

Повишение

BAYER

3.26%

▶ до 43.54 EUR поскъпнаха акциите на германската фармацевтична компания

Понижение

Metro

3.11%

▶ се понижиха акциите на германското гружеството за търговия на едро до 31.18 EUR

Факторът "Словакия" срина котировките на петрола

Пазарите са в очакване как в Братислава ще начертаят съдбата на Европейския фонд за финансова стабилност

Цената на суровия петрол тръгна рязко надолу на борсовата търговия в Ню Йорк вчера, малко преди заседание на словашкия парламент, от който зависи съдбата за разширяване на Европейския фонд за финансова стабилност, съобщиха Bloomberg.

Страната остана единствената от еврозоната, която не е подкрепила промените на фонда, а гласът ѝ е решаващ, тъй като планът трябва да бъде одобрен от всичките 17 държави от еврозоната и едва тогава ще може да влезе в сила. Резултатът от вота обаче не е ясен, тъй като четирите партии от управляващата десноцентристка коалиция не успяха да се споразуме-

ят за подкрепа на плана в понеделник.

На борсата

Фючърите поевтиняха с 1.3%, а европейските акции се сринаха, след като президентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Жан-Клод Трише заяви, че дълговата криза заплашва финансовата стабилност в Европа.

Само преди два дни обаче суровият петрол поскъпна с 2.9%, след като германският канцлер Ангела Меркел и френският президент Никола Саркози обявиха, че ще представят план за рекапитализация на банките на 3 ноември.

По време на търговията на стоквата борса в Ню Йорк (NYMEX) цената на суровия петрол с доставка през ноември отчете спад от 1.14 USD и се търгуваше по 84.27 USD за барел. На лондонската борсова търговия в средата на сесията беше на цена от 84.66 USD за барел.

Цената на петрола сорт Брент с доставка през ноември поевтиня с 0.5% и се продаваше по 108.42 USD в Лондон.

Очаквания и анализи

Запасите на суров петрол в САЩ вероятно са се увеличили с един милион барела миналата седмица според

▶ Цената на петрола сорт Брент с доставка през ноември поевтиня с 0.5% и се продаваше по 108.42 USD в Лондон

СНИМКА BLOOMBERG

проучване на Bloomberg, преди седмичния доклад на енергийното министерство на 13 октомври.

Търговията на борсата в Лондон Брент може да поевтинее и да достигне цена от 90 USD за барел, след като Либия възстанови производството си на фона на слабо търсене според доклад на Sanford C. Bernstein & Co, цитиран от Bloomberg. В доклада

пише още, че запасите от нефт и нефтопродукти ще се увеличат и необходимостта от суров петрол от Организацията на страните износители на петрол (ОПЕК) ще спадне.

От друга страна, цена от 110 USD за барел Брент е временна поради по-високите капиталови пазари, както и значително отслабване на долара, според доклад на Commerzbank AG. □

90

▶ USD за барел може да достигне цената на суровия петрол, продаван на борсата в Лондон

Възстановените доставки от Индонезия понижиха цената на калая

Местните компании производителки искат налагане на правителствена квота за износ

Най-големият производител на калай в Индонезия PT Timah обяви намерението си да възобнови износа, след като цената на стоката тръгна нагоре. Така компанията се отказва от общонационалното решение за спиране на износа в отговор на спадащите цени. Акциите на компанията се покачиха, но цената на калая на световните борси спадна за

първ път от седем дни.

Спад

Решението на компанията да се върне на световния пазар може допълнително да смъкне цените, които достигнаха 23 000 USD за тон. Някои по-малки компании чакат цената да се качи още, преди да се включат в търговията. Калаят в Лондон спадна с 13% през август и 17% миналия месец, следвайки общия спад на суровините, предизвикан от очакване на втора рецесия. Това накара индонезийските производители, включително Timah, да се

срещнат на 26 септември и да обявят прекратяване на износа от 1 октомври, целящо постигане на цена 25 000 USD за тон калай.

Калаят за доставка след три месеца спадна с 2.8% до 22 410 USD за тон на борсата за метали в Лондон и се търгува за 22 600 USD в Сингапур. Цената на метала падна до 17 000 USD за тон на 23 септември, три дни преди договорката на индонезийските производители за прекратяване на износа.

Квоти

Компаниите от сектора искат правителството да

въведе квота за износ, която да поддържа цените, казва Руди Ираван, заместник-председател на индонезийската Асоциация на калаената индустрия. Тази година само 21 от регистрираните в местното министерство на търговията 32 износителя произвеждат стоката, казват местни експерти. Износът на калай от Индонезия спадна с 39% до 5233 тона през септември спрямо август. Все пак доставките за деветте месеца до септември са се увеличили с 9.3% до 73 223 тона спрямо предходната година. □

До:
Партньорите и клиентите на
„Групама Животозастраховане“ ЕАД
и
„Групама Застраховане“ ЕАД

Уведомяваме Ви, че считано от 19.09.2011 г., използването на печатни с наименования „Групама Животозастраховане“ ЕАД с лого на фирмата и индекс 1 и „Групама Застраховане“ ЕАД с лого на фирмата и индекс 1, са обявени извън употреба и документите, под които са поставени посочените печатни, не поражат последици и задължения за дружествата.

От ръководството на „Групама Животозастраховане“ ЕАД и „Групама Застраховане“ ЕАД

„АЛФА БАНК - КЛОН БЪЛГАРИЯ“ организира търз за продажба на оборудване за химическо чистене на дреhti, който ще се проведе на 21.10.2011 г. в 10.00 часа в централния офис на банката в гр. София, бул. „Васил Левски“ № 15-17.

Тръжната документация с подробна информация за условията на провеждане на търза, както и списък на продаваните машини, може да бъдат получени от централния офис на банката, всеки работен ден от 9.00 часа до 16.00 часа до 20.09.2011 год., до която дата се приемат предложения за участие в търза.

За допълнителна информация и въпроси: тел. 02 / 8509 799.

DPD Economy
Естни и сигурни сухопътни доставки до европейските държави.

До Германия - от 15⁰⁰ Евро!
До Франция и Англия - от 20⁰⁰ Евро!

www.speddy.bg
SPEEDY
Express Delivery Services

HSBC: Световната търговия ще се увеличи със 73% до 2025 г.

■ Най-вероятно Китай ще запази позицията си на лидер в световната търговия със среден годишен растеж от 7%

СНИМКИ BLOOMBERG

Китай и останалите нововъзникващи пазарни икономики ще бъдат двигател на растежа

Обемът на световната търговия ще нарасне със 73% до 2025 г., като Китай и останалите нововъзникващи пазарни икономики ще бъдат основен двигател на растежа. Това се посочва в доклад на банка HSBC, в който се прогнозира, че през 2025 г. обемът на световната търговия ще възлиза на 48.5 трлн. USD. Докладът обхваща 10-те най-значими сектора в 36 страни.

Азиатска вълна

Обемът на търговията в Азия се очаква да нарасне с 96% до 2025 г., достигайки 14 трлн. USD. Темпът на средногодишно нарастване на континента ще бъде средно 4.8% при 3.8% в световен мащаб, се казва още в доклада.

Очакванията са Египет да

отчете най-бърз растеж на търговията, като до 2025 г. обемът ѝ ще нарасне със 185% и ще представлява 0.4% от обема в световен мащаб. Причините отчасти са заради това, че останалите страни ще гледат на Египет като вход към променяния се Близък изток, убедени са от HSBC.

Най-вероятно Китай ще запази позицията си на лидер в световната търговия със среден годишен растеж от 7%. През 2025 г. Пекин ще представлява 13% от световната търговия спрямо 10.9% през 2010 г. Прогнозите са Китай да остане номер едно и в Азия, увеличавайки общата си търговия от 1.1 трлн. USD през 2010 г. до над 2 млрд. USD през 2025 г.

Виетнам, Индонезия и Бразилия също ще имат значителна роля, като в трите страни обемът на търговията ще нарасне със 144% до 2025 г., а Индия ще отчете растеж от 156%, се посочва в доклада.

„Нововъзникващите па-

зарни икономики в Азия, Южна Америка и Близкия изток ще доминират в класация на страните с най-висок растеж на търговията през следващите 15 години”, отбелязва още в доклада си HSBC, като уточнява, че отчасти това ще се дължи на ниската база, от която започват.

Усещане за криза

Въпреки това от HSBC отбелязват, че много от азиатските износители и вносители, участвали в анкетата им, имат негативни очаквания за търговските перспективи през следващите 6 месеца. „Несъмнено има краткосрочни рискове за бизнеса, като

се имат предвид предизвикателните икономически условия”, пише в доклада Ноел Куин, регионален ръководител на търговското банкиране на HSBC в Азиатско-Тихоокеанския регион. Най-голям спад на увереността на търговците се отбелязва в Сингапур, Китай и Индия.

Бизнесът в Австралия, Сингапур, Виетнам и Китай е загрижен за нарастващите неплатени задължения на купувачите и планира в бъдеще да изисква авансово плащане или да затегне условията за разплащане с доставчиците, информира още докладът.

Филип Буров

■ Нововъзникващите пазарни икономики в Азия, Южна Америка и Близкия изток ще доминират в класация на страните с най-висок растеж на търговията през следващите 15 години”

Нова роля САЩ ще изместят Великобритания в търговията с Ирландия

► Докладът за търговските връзки на HSBC също така прогнозира, че до 2025 г. Съединените щати ще изместят Обединеното кралство като основен търговски партньор на Ирландия. Според HSBC през следващите 15 години търговските обеми на Ирландия ще се увеличат със 71%. Увеличението ще се движи основно от износа на фармацевтичния и аграрния сектор, макар че прогнозите са за растеж във всички сектори.

► Според доклада вероятно растежът в търговията ще

бъде слаб през следващите две години, но ще се увеличи към края на 2013 г. Основните търговски партньори на Ирландия ще останат САЩ, Великобритания, Белгия, Германия и Франция. Търговията с Щатите обаче ще се разраства с най-бърз темп. Очаква се фармацевтичният износ за САЩ да се увеличава с 11% на годишна база до 2015 г., достигайки 1.7 млрд. USD. Износът на аграрния сектор от своя страна ще расте с 6.15% на година.

► На база прогнозите на HSBC се очаква обемът на търговията със САЩ до 2025 г. да достигне 43.3 млрд. USD, което ще изпревари търговията с Обединеното кралство, която се очаква дотогава да е достигнала 42.7 млрд. USD.

Докато пазарът се мръщи, потребителите купуват

Новият iPhone 4S беше посрещнат с множество критики, но въпреки това продажбите му са рекордни

Предварителните поръчки за новия iPhone, който беше представен ден преди смъртта на Стив Джобс, надминават всички рекорди, като за първите 24 часа са поръчани 1 млн. устройства, съобщава Apple. Досегашният рекорд за най-много поръчки за един ден беше 600 хил. смартфона, като се държеше от предходния модел iPhone 4.

Къде отигре разочарованието

Преди обявяването на iPhone 4S очакванията бяха за изцяло нов модел, а не подобрена версия на стария, което доведе по-скоро негативни коментари от страна на анализатори, меди и някои потребители спрямо Apple. Въпреки това смартфонът, който ще бъде на пазара в 7 страни в петък, се радва на рекорден интерес, което принуди всички оператори, които го предлагат в САЩ, да обявят забавяния в доставките, съобщава Reuters.

Повече оператори Sprint, който за първи път ще продава смартфона, не

приема повече поръчки за най-евтиния вариант, но все пак продава от по-скъпите версии с повече памет. AT&T обяви, че доставките ще се забавят с 3-4 седмици, а в сайта на Verizon пише, че доставките ще започнат след 20 октомври. За първи път iPhone ще се продава в мрежата на Sprint, а премиерата му е на 7 пазара. Досега смартфонът беше достъпен само чрез AT&T и Verizon, а премиерата на iPhone 4 беше само на 5 пазара. Според анализатори това е една от основните причини за успеха на новия смартфон.

Положителен ефект от негативното

Друг голям фактор за добрите продажби може да бъде и Стив Джобс. Той почина на 56 години на 5 октомври, ден след като беше обявен iPhone 4S. Смъртта му беше последвана от вълна от статии, коментари и картинки, които показаха мъка и съчувствие от страна на феновете на Apple и бяха съпроводени от медийни реакции, признаващи гения и статуса му на

бизнес лидер и мечтател. Това вероятно е подпомогнало продажбите. Според Стивън Осински, маркетинг професор в Университета в Сан Диего, много потенциални клиенти на Apple вероятно ще искат да си купят iPhone 4S сега. "Не е по-различно от момента, когато Джон Ленън беше убит, а продажбите на Beatles се покачиха драстично за малко", допълва той. Първоначалният скептицизъм беше заменен от желанието на потребителите да отдадат чест на Джобс, коментира Барбара Съливън от рекламната агенция Sullivan.

Само началото

Според анализатора Колин Джилис Apple има да извърви дълъг път, за да покрие очакванията

на Уолстрийт. Анализаторите знаят, че Apple има голяма и лоялна фено база, но все пак очакванията са за над 20 млн. продадени устройства за тримесечието. Джилис коментира, че Apple трябва да "чупи рекорди, за да надмине очакванията". Освен то-

ва Apple има предизвикателството да задържи пазарния си дял, който е застрашен от телефони, които се задвижват от Android. Основният конкурент, който настига Apple по продажби в световен мащаб, е Samsung.

Илия Темелков

СНИМКА BLOOMBERG

1 млн. броя от новия iPhone 4S са били поръчани през първите 24 часа

Facebook за iPad - най-накрая реалност

Освен дългоочакваното приложение компанията обяви и поддръжка за социални игри в мобилната версия на сайта

След няколко месеца спекулации и слухове най-накрая Facebook приложението за iPad е факт. То беше пуснато в понеделник, когато компанията обяви, че ще поддържа игри и в мобилната версия на онлайн услугата си, съобщава Reuters.

Facebook на iPad

След дълги месеци на очакване потребителите на iPad най-накрая получи приложение за Facebook, което да използват на таблета си. Това стана в понеделник, когато

Facebook пусна обновена версия на приложението Facebook за iPhone, която е направена, така че да може да работи и на големия екран на iPad. Досега потребителите на iPad бяха принудени да използват други приложения, от които пък трети страни печелеха пари, въпреки че iPad се продава вече година и половина.

Игри и за мобилните

Освен новото приложение Facebook обяви, че мобилните версии на сайтовете й вече предлагат по-добра интеграция с игрите и приложенията, като Farmville на Zynga например. Досега тези приложения бяха достъпни, а и много популярни сред потребителите, които използват социалната мрежа от компютрите си. Подобно на компютърната версия, потребите-

СНИМКА SHUTTERSTOCK

лите ще получават съобщения, когато някой техен приятел играе определена игра или ги покани да иг-

рят заедно. В мобилната версия ще има отметки към любимите игри на потребителите, за по-лесен

и бърз достъп.

Facebook крeгум

Повечето игри във

Facebook предлагат на играчите възможността да си купуват виртуални облаги като допълнително оборудване или дрехи. За целта се използва специалната валута на социалната мрежа, която носи името Credits, като 30% от стойността на тези кредити остава за Facebook. Компанията обяви, че ще има изискване за разработчиците, приложенията им да поддържат Credits в мобилните версии на игрите им за Facebook.

Правилото важи само за игри, насочени към потребители на сайта на Facebook, разработен с HTML5 технологията, които влизат през стандартен браузър. Специалните приложения за iPhone и iPad няма да поддържа Credits, тъй като това би било в нарушение на условията за ползване на магазина на Apple.

Илия Темелков

► Изпълнителният директор на германската търговска верига Metro AG Екхард Кордес изненадващо обяви, че напуска компанията

СНИМКА BLOOMBERG

Metro си търси нов изпълнителен директор

Акциите на компанията се сринаха след изненадващото съобщение за напускането на Екхард Кордес

Изпълнителният директор на германската търговска верига Metro AG Екхард Кордес изненадващо обяви в понеделник, че напуска поста си. Той остава в компанията до октомври 2012 г., когато изтича сегашният му договор. Кордес обяви, че за бъдещето на компанията е необходимо ръководството ѝ да бъде поето от мениджъри от по-младото

поколение.

Нахалост

Решението за напускането на изпълнителния директор е изненадващо, защото само преди седмица беше обявено, че той ще поднови договора си с компанията. През изминалия месец след скандала с част от членовете на борда, катализирани от

германските медии, имаше реална възможност Кордес да изгуби работата си, но той спечели подкрепата на най-значимите акционери в дружеството. В една от редките си публични изяви семейство Ханиел, които са собственици на 34,24% от Metro чрез семейната инвестиционна компания Franz Haniel & Cie, обявиха, че ще подкрепят удължава-

нето на договора на Кордес. Другият значим акционер, фамилията Шмит-Рутенбек, които притежават близо 16% от Metro, също приветстваха оставането на Кордес.

Обяснението

Конфликтите с някои от останалите членове на борда на германската компания обаче са основната при-

Визитка

Кой е Екхард Кордес

► Д-р Екхард Кордес (60 г.) е изпълнителен директор на германската търговска верига Metro AG от 1 ноември 2007 г. до октомври 2011 г. Той е старши съветник в EQTV и EQT Greater China II. От 1 януари 2006 г. досега е изпълнителен директор и пресегател на фамилната финансова компания Franz Haniel & Cie. GmbH. В периода 1976-1996 г. Кордес заема различни оперативни и стратегически позиции в DaimlerChrysler Group.

4.389

► млн. EUR е годишното възнаграждение на Екхард Кордес за 2010 г.

38

► е спадът в цените на акциите на Metro през 2011 г.

чина за решението на изпълнителния директор. В изказването си той уточни, че през последните седмици доверието му в компанията вече не е причина да остане начело на Metro.

Призивът за "освежаване" на мениджмънта е част от конфликта между Екхард Кордес и 72-годишния Ерих Келерхалс, един от най-важните акционери с миноритарен дял в Metro. Въпреки че решението гарантира на Келерхалс по-голяма свобода на действие, той ще трябва да изчака още година до официалното изтичане на договора на Кордес през октомври 2012 г. Година, която изпълнителният директор вероятно ще прекара в опити да ограничи влиянието на възрастния акционер върху германската група. Под въпрос остава какво точно ще може да свърши Кордес през последната си година в Metro.

Реакциите

Основният акционер на дружеството, семейство Ханиел, обявиха, че подкрепят решението на Кордес. Шмит-Рутенбек от своя страна споделиха разочарованието си от напускането на топмениджъра. А инвеститорите реагираха още по-драстично на новините, като спадът в интереса към акциите на търговската верига вчера я превърна в най-губещата компания на германските фондови пазари. Акциите на Metro AG се обезцениха с близо 31 EUR на франкфуртската борса.

Името, което в момента се спряга за временен заместник на Кордес, е Олаф Коч, сегашният фи-

нансов директор на Metro. Очаква се той да заеме позицията, докато бъде намерен нов изпълнителен директор.

Проблемите

Екхард Кордес беше обект на негативна критика заради неуспеха на веригата универсални магазини Kaufhof и хипермаркета Real и заради програмата си за съкращаване на работни места, която предизвика недоволството на профсъюзите.

След като дълго време анализаторите съветваха Metro да диверсифицира дейността си, сега те са обединени около идеята компанията да се съсредоточи върху основната си дейност, именно търговията на едро в собствените си магазини. За целта Metro трябва да задвижи веригата за потребителска електроника Media-Saturn и да продаде умиращите вериги Kaufhof и Real. Испанската група El Corte Ingles трябваше да помогне за продажбата на Kaufhof, но фамилната компания е в затруднено положение на местния си пазар и реши да избегне допълнителните рискове, като пропусне участието в сделката с германската фирма. Въпреки незначителните повишения в приходите на Real от Metro коментираха, че тази част от бизнеса им също е мъртва и продължават да търсят купувачи за нея. Продажбата е в процес на изчакване, защото Metro се надява да продаде всички хипермаркети на един продавач в голяма обща сделка. В момента компании като Kaufland проявяват само частичен интерес към най-добрите магазини на Real.

Ангел Симитчиев

Електронната полица вече повишава обхвата на “Гражданска отговорност”

► Една от целите на системата е максимално да се предотвратят манипулациите на пазара

Новата система не променя начина на сключване на застраховка за потребителите, а само за брокерите и застрахователите

Общо 600 хил. застрахователни полици са били издадени от старта на единната информационна система за оценка, управление и контрол на риска (ЕИСОУКР) на 26 юли досега, а броят на обработените заявки от застрахователните компании за застраховка “Гражданска отговорност” е над 2.268 млн.

Нововъведената система вече се отразява и на обхвата на задължителната автомобилна застраховка, който в България е все още нисък. По думите на Борислав Тодоров, управител на Застрахователен

брокер “Акорн” ООД, ръст в обхвата вече е отчетен и е скочил с около 10% след старта на системата до около 80%. Със старта на системата се очаква да се реши както проблемът с ниския обхват на “Гражданската отговорност”, така и този с отчитането на полиците със задна дата.

От “Мусала Софт” - фирмата, разработила системата, обявиха, че средното време за отговор от софтуера за една полица е 0.24 секунди. Това отчете Комисията за финансов надзор (КФН) на среща миналата седмица с представители на сектора, Гаранционния фонд и “Мусала Софт”.

С новия начин за издаване на полицата промени с процедурата има само при брокерите, агентите и застрахователите. “Единната система установява и подобрява отношенията Гаранционен фонд - застра-

ховател - брокери”, уточнява Борислав Тодоров. По думите му за потребителите нищо не се променя, защото при всички случаи те получават на хартия полицата си. “Преди носехме кочани, а сега лаптопи и принтер”, допълва той.

Системата

Една от целите на системата е максимално да се предотвратят манипулациите на пазара. Случаите на нелегитимни “агенти” и “брокери”, които събират парите и изчезват, са вече невъзможни, коментира на срещата Борислав Богоев, заместник-председател на КФН, ръководещ управление “Застрахователен надзор”.

Според “Мусала Софт” очакваното традиционно натоварване при издаването на застраховки през декември и януари няма да е проблем. От Гаранционния

фонд обявиха, че получават средно 30-40 запитвания на ден за валидността на полици. Според тях причина за това е недоверието, което част от клиентите имат към този подход за издаване на полици.

На организираната от КФН среща представителите на ИТ отделите в застрахователните компании посочиха, че при тях времето за издаване на полица е по-дълго и стига до 2 минути. Забавянето обаче е рядко срещано и се дължи на некачествена свързаност, а не е в резултат на проблеми в единната система.

Приходите на брокерите

По статистиката на КФН брокерите получават комисиона около 14% от цената на “Гражданска отговорност”. Комисионата по задължителната полица е

била средно 23.7% в края на 2010 г., но отчете спад, след като през ноември КФН сложи таван от 20% за комисиона. Според статистиката общата сума на комисионите по задължителната застраховка е близо 131.6 млн. лв. за първото полугодие на тази година. В сравнение със същия период на миналата година това е с 20% повече.

Заради мерките на надзора за по-големите обеми резерви, които компанията трябва да заделят, полицата по задължителната застраховка започна да поскъп-

ва. По този начин обаче компанията ще бъдат по-стабилни финансово и ще подсилят изплащането на обезщетенията.

Според данните 49% от стойността на сключените полици минават през брокери. Общо за целия пазар подписаните застраховки са за 341.2 млн. лв., което е 42% от събраните премии. КФН посочват, че на годишна база приходите от комисиони в общото застраховане отчитат 22% “спад, а в животозастраховането - 12.4%.”

Ивана Петрова

Мнение

Промени има само при издаващите полицата

С новия начин за издаване на полицата промени с процедурата има само при брокерите, агентите и застрахователите. Единната система установява и подобрява отношенията Гаранционен фонд - застраховател - брокери. За потребителите нищо не се променя, защото при всички случаи те получават на хартия полицата си. Преди носехме кочани, а сега лаптопи и принтер.

Борислав Тодоров, управител на Застрахователен брокер “Акорн” ООД

” Единната система подобрява отношенията Гаранционен фонд - застраховател - брокери

Покачване

10%

► е скочил обхватът на “Гражданска отговорност” до около 80% според Борислав Тодоров от “Акорн”

Комисиона

14%

► от цената на “Гражданска отговорност” отива като комисиона за брокерите

Мартин Нойрайтер, представител на Международната организация по стандартизация (ISO)

Социалната отговорност е

При разработването на ISO 26000 беше отчетен интересът на всички групи

► **Господин Нойрайтер, какво представлява стандартът ISO 26000 „Ръководство за социална отговорност“ и на какви принципи се базира?**

- Както показва името му, става дума за социална отговорност, но не само за корпоративна социална отговорност. Умишлено махнахме думата „корпоративна“, защото този стандарт е за всички видове организации, не само за фирми, но и за правителствени и неправителствени организации и т.н. Няма значение дали е организация със стопанска или с нестопанска цел, всички може да използват стандарта. Това, което искаме да постигнем, е да накараме хората да разберат, че социалната отговорност означава всъщност как си вършиш работата. Не става дума какво правиш с печалбата си, а как си правиш печалбата. В първия случай това е класическа благотворителност, например да напишеш чек на някой детски дом. Но ако не си на печалба, не можеш да напишеш чек. Това не е много устойчиво. В стандарта става дума как си изкарвате печалбата, как си вършите работата, как произвеждате своя продукт или как извършвате услугата си. Това е едно от често срещаните недоразумения - не става дума за благотворителност, а за основен бизнес, за управление, как си ръководите бизнеса.

Едно от големите предимства на стандарта е, че той покрива целия спектър - от това какво е социална отговорност като определение, кои принципи трябва да се следват, на кои основни въпроси трябва да се обръща внимание, до това как да се приложи в организацията. Глобалният договор на ООН например се занимава с принципи, Глобалната инициатива за докладване се занимава с това как да се измерват и представят постигнатите резултати, основните документи на Международната организация на труда се занимават с трудови въпроси

Излика Филипова
iglika.philipova@pari.bg

и т.н. В случая с ISO 26000 имаме документ, което го прави по-лесен за следване например от малките и средните предприятия, защото не им се налага да търсят в различни документи. Това също беше едно от големите предизвикателства и големите ни цели, да направим нещо, което наистина да помогне на фирмите да развият социалната отговорност. Защото социалната отговорност е сложно нещо, трябва повече да се обяснява.

► **Значи стандартът включва практически насоки?**

- До голяма степен. Повечето стандарти ISO са доста досадни - това трябва да е 27 нанометра и т.н. Този е много повече като ръководство, което те хваща за ръка и те превежда през темата за социалната отговорност - за какво става дума, кои са основните принципи, кои са ключовите въпроси и как да се постигне. Написан е разказвателно и по-скоро прилича на книга.

► **Как на практика беше изготвен стандартът и кой участва в разработването му?**

- ISO 26000 е най-голямото предизвикателство, с което съм се сблъсквал. Не че беше планирано така, но се случи, понеже интересът на хората по целия свят към стандарта беше много голям. Броят на страните, които участваха в разработването му, постоянно се увеличаваше. На първата среща бяха 47 страни, накрая достигнаха 99. Срещите на работната група бяха най-голямата сбирка на Международната организация по стандартизация (ISO),

по-големи дори от общото събрание. Това показва, че към темата за социалната отговорност има огромен интерес в целия свят. Това не е европейски въпрос или американски, или японски, това е световна инициатива. Това е добрата страна. Имаше и лоша страна, тъй като означаваше, че трябва да се постигне компромис между много страни. А да се постигне компромис по въпроси, които невинаги може да се измерят и определят, е трудно. Има различни ценности, култури, религии, езици и различни виждания за това какво е социална отговорност. Да се събере всичко в един документ е голямо предизвикателство.

Първо направихме нещо като съдържание какво трябва да включва стандартът. Имаше много спорове, но в крайна сметка успяхме да изготвим съдържанието. След това го разделихме между отделни работни групи. аз бях избран да отговарям за частта по прилагането и станах председател на работната група, в която имаше около 160 експерти от целия свят. Не беше лесно да се изработи един документ от 160 души, които са пръснати по целия свят, но имаше екипи, които изготвяха проектите, разпространяваха текстовете сред всички членове на групата, събираха коментарите и т.н. Много важно предимство на стандарта е, че е изготвен с участието на всички заинтересовани страни. Работната група беше съставена от представители на шест заинтересовани страни - бизнес, правителство, потребителски организации, синдикати, неправителствени организации и академичната общност. Така че в разработването му участва целият спектър на обществото, отчетен беше интересът на всички групи, никой не можеше да бъде пренебрегнат. Ако някой не беше съгласен с даден текст, аз като председател не можех да кажа, че сме постигнали договореност. Трябваше да дискутираме, докато постигнем съгласие. Това прави документа легитимен и силен. Защото, ако сте една компания и прилагате ISO 26000, никоя неправителствена организация не може да дойде при вас и да ви каже, че правите неща, които са добри само за бизнеса. Това е процес, в който участват всички заинтересовани страни.

Очаквах изготвянето на стандарта да отнеме 3 години, а на практика ни отне 6-7 години заради размера на работната група и сложността

Визитка

Кой е Мартин Нойрайтер

► Мартин Нойрайтер е участвал в разработването на стандарта ISO 26000 „Ръководство за социална отговорност“ като председател на шестата работна група към техническия съвет на ISO за разработване на този стандарт. По произход е австриец.

► От октомври 2004 г. е собственик и главен изпълнителен директор на The CSR Company.

► Съавтор е на популярни книги по въпроса за корпоративната социална отговорност (КСО) и ръководи магистърска програма по КСО във Виенския университет. Води лекции и в швейцарския институт по мениджмънт St. Gallen.

► Беше на посещение в България за представянето на новия Международен стандарт ISO 26000.

на темата, но се справихме. През ноември миналата година най-накрая публикувахме стандарта.

► **Използвахте ли съществуващите добри практики за разработването на стандарта?**

- Да, включени са например десетте принципа на Глобалния договор на ООН, имаме меморандум за разбирателство и с Международната организация на труда за включване на основните трудови стандарти, имаме и трети меморандум с Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, която има указания за мултинационалните компании по отношение на социалната отговорност. Разбира се, че използвахме за основа съществуващи неща, защото, ако трябваше да откриваме човешките права или трудовите права, все още щяхме да подготвяме стандарта. По въпросите на околната среда използвахме декларацията от Рио и т.н. Не сме използвали толкова съществуващи корпоративни практики, защото едно нещо може да е подходящо за една компания, но да не е подходящо за друга, затова не сме влизали в такива подробности. аз по принцип не съм привърженик на примерите за добри практики, защото няма две еднакви ситуации. Има различни заинтересовани страни, различни политически ситуации, различни среди и т.н. и не може механично да се пренася примерът от една компания в друга. Практиката трябва да се пригоди към съответната ситуация. Така че не сме използвали отделни примери, а общи принципи.

► **Как на практика се прилага стандартът?**

- Идеята е всяка компания да разгледа с какво се занимава - дали е малко или голямо предприятие, какво произвежда, дали произвежда цимент, което има голямо въздействие върху околната среда, или е консултантска компания от двама души, където опаз-

ването на околната среда не е проблем, дали е мобилен оператор, който има милиони потребители, или е фирма, която продава продуктите или услугите си на други фирми. Това е от голямо значение, защото определя кои са основните проблеми. Така че първо се

” **Социалната отговорност означава всъщност как си вършиш работата. Не става дума какво правиш с печалбата си, а как си правиш печалбата**

ИНВЕСТИЦИЯ, а не разход

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

анализира това. След това се прави анализ на пропуските - какво се прави в момента и какво е необходимо да се направи, за да се изпълни стандартът ISO 26000.

После се разработват стратегии за попълване на пропуските. След това

може да поискате одит, да покажете какво сте направили и да докажете, че спазвате стандарта. Ние не препоръчваме това, тъй като то е по-важно тези неща да се правят, а не да получите лист хартия, който да сертифицира, че го правите. Не това е идеята.

►Може ли една малка компания да прилага стандарта, или той е по-подходящ за големи компании?

- Социалната отговорност е приложима еднакво за малки и големи компании. Както споменах, първото нещо, което се прави, е да се опре-

дели какъв тип е компанията, дали работи в развита икономика или в развиващата се свят, дали е производител, или предлага услуги, дали оказва влияние върху околната среда или не. В зависимост от това принципите и проблемите ще бъдат различни. Една малка фирма няма да има нужда да обръща толкова голямо внимание на екологията, колкото един производител на цимент, защото въздействието им е различно. Различните компании се фокусират върху различни неща. В момента интересът към стандарта идва основно от големи компании, защото те искат да покажат, че са социално отговорни, тъй като те по-често попадат във фокуса на медиите, на неправителствените организации и т.н. При малките фирми не е така. От друга страна, те вече правят много неща. В тях например собственикът познава всички, познава семействата и проблемите им, отношението е по-лично. Там по-трудно се уволняват хора, защото всички се познават. В големите компании собственикът няма представа какво се случва на хората, дори не знае имената на всички. Така че има структурна разлика. Предимството на стандарта е, че се подобрява структурата на компанията и те може да използват това в бизнеса си, да покажат, че са добри „граждани“, това ще направи потребителите и клиентите им по-лоялни.

В Австрия имаме една компания, доставчик на природен газ, която беше одитирана и сертифицирана по ISO 26000. Направиха го не за показност, а защото използват земята на частни собственици, за да прекарват тръбите си, и знаят, че трябва да са в добри отношения със собствениците, за да могат да полагат тръбите си и да правят бизнес. Ако собствениците не им позволят да минат през тяхната земя, те могат да се обърнат към съда и вероятно ще спечелят, но това ще отнеме много време и пари. Така че стандартът е предимство и в чисто бизнес аспект, улеснява работата на фирмите. Все повече компании осъзнават, че социалната отговорност е инвестиция, а не разход. Даренията са разход. Те са хубави, но не са устойчиви.

►Как се измерва и показва, че една организация прилага стандарта?

- Много е важно хората в компанията да знаят какво представлява стандартът, защо се въвежда. Защото топменеджърите може да смятат, че е добре той да се прилага, но за мениджърите на средно ниво това може да е просто допълнителна работа, допълнителна тежест. Затова е много важно тази информация да бъде предадена на всички нива, дори и на служителите. С тази цел се правят обучения, за

” В случая с ISO 26000 имаме един документ, което го прави по-лесен за следване например от малките и средните предприятия

да разберат всички, че това им помага в ежедневната работа. Това е много важна стъпка, защото средният мениджмънт може да блокира всичко, дори и топменеджърите да го искат. Когато обаче ръководителите на средно ниво го разберат, те го пренасят в работата.

Измерването се прави от одиторската компания, която сравнява това, което прави фирмата, с това, което е описано в стандарта. До голяма част изпълнението на стандарта е процес. Важното е компанията да покаже, че има ясна визия и план да го постигне, че процесът тече.

►Знае ли се колко компании прилагат ISO 26000?

- Не се знае броят им, тъй като няма централен регистър. Доколкото знам, са малко. В Австрия са Wienerberger, която произвежда тухли, Telekom Austria, която е собственик на „М-Тел“, пощите също го прилагат. Много активни са мобилните оператори в света, тъй като конкуренцията между тях е голяма и искат да се отличат. Така че интерес проявяват или компании в силно конкурентни сектори, или такива, които са обект на голямо обществено внимание като добивните. Много от тях го прилагат. Заради естеството на бизнеса им те неизбежно оставят следа върху земната кора. Въпросът е как го правят и дали полагат грижи за околната среда, за местните общности и за икономиката.

►Говорите само за компании, няма ли и групи влогове организации или правителства, които прилагат стандарта?

- Любимият ми пример са Обединените арабски емирства, където има правителствено постановление, според което всички министерства трябва да изпълнят ISO 26000 до края на следващата година. Според тях правителството трябва да даде пример, ако иска частните компании да бъдат социално отговорни.

►Има ли такива примери в Европа?

- Не. Но ако трябва да бъде откровен, има частични решения. Швеция и Франция например имат т.нар. посланици по корпоративна социална отговорност (КСО). Те са с ранг на посланици в министерството на външните работи и отговарят за КСО.

Работата им е да гарантират, че когато шведските или френските компании работят извън страната, спазват същите стандарти като в родината си. Те са постигнали съгласие с бизнеса, че ако той прави нещо лошо навън, това вреди не само на репутацията на компанията, но и на страната. Имат и схеми за насърчаване на бизнеса, като подпомагат финансово компанията да спазват тези стандарти навсякъде, където работят.

Дания е добър пример, тя има национална стратегия за КСО. В нея изрично е посочено, че целта е Дания да се позиционира на световните пазари като страна, която предлага продукти, произведени съгласно принципите на КСО - екологично, без експлоатация на труд, без корупция и т.н., и така да има правото да поиска по-висока цена за продуктите си на световния пазар. Това дава на датските продукти имидж, бранд, който им позволява да се продават на по-висока цена. Защото датските продукти са в горната ценова категория.

►Има ли конкуренция между Глобалния договор на ООН и ISO 26000?

- В известен смисъл. Глобалният договор е много добра инициатива за налагане на принципите на социалната отговорност чрез мрежата му в света. Но ISO е по-силният бранд. Дори и хлебарницата на ъгъла прилага стандарт ISO, било то технически или за управление на качеството. Няма нужда да обяснявате инструмента, те го познават, обяснявате само съдържанието. При глобалния договор първо трябва да се обясни инструментът. Второто нещо е, че Глобалният договор на ООН се концентрира върху принципите, докато ISO предлага практически указания за прилагането му. Това са предимствата на ISO - силен бранд и един документ, който покрива всичко. Но, както споменах, имаме меморандум за разбирателство за включване на принципите на глобалния договор в ISO 26000. В разработването на стандарта участваха представители на инициативата. Това е разширяващ се пазар, не крадем дял от някого друг, пазарът расте много бързо. Всяка консултантска компания по КСО, която се появи, е добра за бизнеса, защото помага за популяризиране на идеята. **П**

► В мозъчния институт "Браун" в САЩ учените се опитват да възраят чипове в човешкия мозък. Технологията, наречена BrainGate, изпраща умствени команди директно към компютъра

Джедай в реалния живот

Парализирани хора течат, шофьори карат само със силата на мисълта и потребители сърфират в мрежата мислено - научна фантастика или близко бъдеще?

Все още не можем да вдигнем космически кораб във въздуха с помощта на мисълта като учителя Йода в "Империята отвръща на удара", но скоро човек ще може да кара инвалидна количка, да управлява автомобил или

роботизиран екзоскелет само с ума си. Някои идеи и технологии може да звучат като научна фантастика, но бързо се превръщат в научни факти, пише Катя Москвич от ВВС, която сама изпробва "каска", с която може да движи пред-

мети с мисълта си.

"Най-важното е да изчистите ума си... да не мислите за нищо", казва на журналистката Ед Джелард, млад мъж с чудноватата титла старши изобретател. Катя се намира в тестова стая в лабораторията Emerging Technologies на IBM в Уинчестър, Англия. Главата ѝ е овързана в множество жици - част от странен уред. На всяко от 14-те "пипала", от които се състои уредът, е поставен навлажен електрод, който регистрира специфични сигнали на мозъка.

Побутвам с мисъл

Пред Катя има компютър, на чийто екран е показано изображение на плаващ куб. Кубът се задвижва в далечината, когато тя го побутне с мисъл.

Вярно е, че системата се нуждае от малко подготовка, за да постигне това. Но все пак тя знае как да асоциира даден мисловен модел със специфично движение. Устройството за главата, което е разработено от австралийската компания Emotiv за гейм индустрията, е на пазара от известно време, пише ВВС. Но чак сега компании като IBM започват да обработват богатството от данни, което то може да предостави. Използвайки софтуер,

разработен от тях, учените свързват устройството на Emotiv с автомобил играчка, ключ за лампа и телевизор. Контролните сигнали идват от два основни източника - електроенцефалографско (ЕЕГ) измерване на мозъчната активност и разчитане на нервните импулси, докато те пътуват навън по посока към мускулите.

В момента на пазара има разнообразна апаратура, измерваща мозъчните вълни, главно използвана при видеоигрите. Много от продаваните технологии за контрол чрез мисълта са предназначени за компенсиране на физическите способности на онези, които са ги изгубили. Екипът на Emotiv вече е използвал система, за да помогне на пациент със синдром на "заклучването", чийто здрав, активен ум е в капана на неподвижно тяло след инсулт, разказва ВВС. "Свързахме каската с меж-

динния интеграционен софтуер на IBM и пациентът побутна куба на екрана сякаш с едно кликване на мишката", обяснява пред ВВС Кевин Браун от IBM.

Във Федералното политехническо училище в Лозана, Швейцария, изследователите използват мозъчно-компютърни технологии за създаване на инвалидни колички, управлявани с мисъл, и на роботи, работещи чрез телеприсъствие.

Робот на помощ

Японската компания Cyberdyne пък помага на хората, които не могат да ходят, да си възвърнат мобилността, като облича цялото им тяло в роботизиран костюм, наречен Хал.

Точно както някои от уредите на IBM отчитат не само мозъчни вълни, но и нервните импулси, Cyberdyne използва миниатюрни сензори по крайниците на човека, които отчитат намерението му да се движи, дори и ако физическият акт е невъзможен.

Извън сферата на здравеопазването политехническото училище в Лозана и Nissan разработват интелигентно превозно средство, което може да използва мозъчните данни.

Поддържани от множество външни индикатори и камери, мозъчните сензори четат следващите намерения на водача. Очаквайки тези намерения, колата поема управлението, като премахва необходимостта от досадно и времеемко физическо движение.

За тези, които предпочитат да въртят педалите, Toyota работи със Saatchi&Saatchi, Parlee Cycles и DeepLocal за създаване на велосипед, който може да сменя скорости според мислите на колоездача.

Чип в главата

Каските предлагат евтин, лесен начин за проникване в ума. Но има други, по-агресивни техники, които се разработват в момента, предава ВВС.

В мозъчния институт "Браун" в САЩ учените пък се опитват да въградят чипове в чо-

вешкия мозък. Технологията, наречена BrainGate, изпраща умствени команди директно към компютъра. Човек все още трябва да е физически включен в компютъра чрез кабели, които излизат от главата, подобно на тези в "Матрицата". Но екипът вече прави опити да смали чиповете и да ги направи безжични.

BrainGate разработва начини за управление на курсор, мониторна клавиатура и дори за използване на роботизирани ръце. След тестване върху маймуни учените вече са започнали опити с хора.

"Представете си някакъв вид безжично компютърно устройство в главата, което се управлява от ума - какво ще стане, ако хората го измислят", казва пред ВВС проф. Ноел Шарки от Университета в Шефилд.

Свързването на аналоговите мисли с цифровата информация ще включи човешките същества директно в електронните информационни мрежи като интернет, коментира ВВС.

"Но щом военните се доберат до това откритие, те ще го изцедят докрай", обяснява той.

"В момента въздушното пространство на Афганистан е изпълнено с безпилотни самолети, управлявани от един човек. Но ако военните се оборудват с добре развити [мозъчни] каски, те ще могат да контролират множество самолети или военни роботи директно с мислите си."

Възникват и въпроси за това какви виртуални престъпления са възможни в ерата на свързания ум.

"Представете си някакъв вид безжично устройство за компютър в главата ви, което може да се използва за контрол на нечий ум. Какво ще стане, ако хората го хакнат, какво може да направи някой с вас и вашето имущество", продължава проф. Шарки.

"Ами ако сте принудени да носите устройството и някой ви контролира с мислите си?..."

Възможностите - както положителни, така и отрицателни - буквално завладяват ума.

Теогора Мусева

► Японската компания Cyberdyne помага на хората, които не могат да ходят, да възвърнат мобилността си, като облича цялото им тяло в роботизиран костюм, наречен Хал

► В момента има разнообразна апаратура, измерваща мозъчните вълни, която се използва главно при видеоигрите. Много от продаваните технологии за контрол чрез мисълта са предназначени за компенсиране на физическите способности на онези, които са ги изгубили

Свързването на аналоговите мисли с цифровата информация ще включва хората директно в електронните информационни мрежи като интернет